

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54, No. 149.
1939. július 6., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradii Közlöny, Inrez. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad

Beiktatták az ország új pátriárkáját

Az egyház szerepét méltatta beiktató beszédében az Uralkodó

II. Carol király: „A hit helyet kell hogy foglaljon a mindennapi életben“

Bucuresti, Nicodim pátriárka ünnepélyes beiktatása alkalmából szerdán reggel 9 órakor a klérus ünnepélyes misét tartott a pátriárkátus székesegyházában. Az istentiszteleten résztvett Argetoianu, mint a szenátus elnöke, Andrei Dragomir, Slavescu, Bujoiu, Zigre, Cornateanu és Baran mint a kormány tagjai, Dobrowsky bucaresti-i főpolgármester és számos ismert személyiség. Az ünnepség egyházi részének befejezése után a magas klérus Balan érsek vezetésével kikísérte az új pátriárkát a diszhintóhoz, amely a királyi palotába vitte.

Nicodim Munteanu az új román pátriárka beiktatási ünnepsége a királyi palotában a következőképpen folyt le:

Amidőn Őfelsége II. Carol király trónjához érkezett, a kórus a Királyhimnuszt énekelte. Ezután az udvari ceremóniamester kíséretében bevezették a terembe Románia új pátriárkáját s ekkor olvasta fel dr. Zigre kultuszminiszter a beiktatási diplomát.

A beiktatási diploma felolvasása után Nicodim Munteanu pátriárka Őfelsége II. Carol király elé járult és a következő szavakat intézte az ország Uralkodójához:

— Felmutatom Őfelségének a bucaresti-i érsekség, az Ungro-Vlachia-i székesegyház és a mi szent ortodox román egyházunk pásztorbotját!

Ekkor Őfelsége a következőket felelte:

— Reád bizzuk a bucaresti-i érsekség, az Ungro-Vlachia-i székesegyház és az ortodox román egyház pátriárka pásztorbotját. Pásztorkodjál Istenfélelemmel, az ország, a nemzet és a király iránti szeretettel.

A kórus ezután a „Sok esztendeig éljen...“ című dalt énekelte el, ami után az új pátriárka a következőket mondotta:

Az új pátriárka köszönő beszéde

— Lelkiismeretem alapos vizsgálata után határoztam el magam, hogy elfogadjam Románia pátriárkai székét. Ellenőriztem testi és lelki felkészültségemet és arra a meggyőződésre jutottam, hogy olyan súlyos kötelezettségek teljesítése vár reám új hivatásom révén, hogy ennek tökéletes betöltésére gyöngének érzem magam.

Amikor arra gondolok, hogy ebben az esztendőben töltöm be 75-ik életévemet és hogy az ember 70 éves korában sem rendelkezik már olyan képességekkel, hogy eleget tudjon tenni a reá váró feladatoknak, akkor azt mondom: Merész vagy. Amikor azonban arra gondolok, hogy az egyház és az ország érdeke róttá reám ezt a küldetést, akkor azt mondom: Ez a küldetés az Istentől származik és ki ne tenne eleget ennek a küldetésnek, mert mindegy az, hogy az egyház, a király, vagy Isten érdekeinek szemellett tartásáról van szó.

— Ebben a nevezetes órában munkaprogramot kell adnom. Milven más munkaprogramot adnának, mint azt, hogy az egyház törvényeit szem előtt tartva, az idők szavának megfelelően és a szent evangélium szellemében fogom vezetni a népet és igyekeznem fogok, hogy a román nép egyformán ragaszkodjék nemzeti egyházához és uralkodójához, mert aki az egyháznak jó fia, az jó fia kell legyen ennek a hazának is.

Az új pátriárka ezután méltatta, hogy a papságnak és a szerzetesi rendnek milyen szerepet szán az egyházi életben és az egyháznak milyen kapcsolatai lesznek a jövőben az állammal, majd megköszönte Őfelségének az iránta megnyilatkozott bizalmat. Arra kérte az Istent, hogy áldja meg a királyt hosszú, dicsőséges uralkodással az ország és a nép boldogulására, majd pedig így fejezte be beszédét:

Az Uralkodó a lelkek egységéről beszélt

— Tanulmányaid által, amelyet Kijevben végeztél s azon tisztség által, amelyet a husi püspökségben elfoglaltál, mint beszarabiai metropolita s végül mint Moldova és Suceava metropolitája és azon odaadás, melyet a neamtuluj-i kolostor kulturális színvonalának érdekében kifejtettél, bebizonyította, hogy felkészült vagy a pátriárkai szék elfoglalására.

— Arra a helyre hívtunk, amelyet husz éven keresztül az Urban hékében elhunyt Miron, Románia első pátriárkája töltött be. Megválasztása révén Erdély püspökei közül a nagy háboru utáni években, egész Románia határozott jelképet látott a nemzeti egyesülésre, nyilvánvaló jelet, hogy a politikai egyesülés után késedelem nélkül a lelkek egyesülése követi Ungro-Vlachia érseki székébe való helyezésével és ez megvilágította úgy a munténiai, mint a moldovai bojárok előtt, hogy a toplitai paraszt gyerekek megválasztása az idők jele volt.

— E választás által bebizonyosodott, hogy román és román között a Kárpátok nem képeznek határt s mint ahogyan egy országunk van, úgy csakis egyetlen ortodox egyházunk. És a legértékesebb volt az élre helyezve. Alkalmunk volt közelről figyelni Miron pátriárka mivét és fáradozását a régi egyház fejlesztése érdekében. A régi idők azon püspökei közé tartozott, akik megértették, hogy az egyház egyik élő része a nemzetnek és nem maradhat idegen a nemzetől és a népi törekedéstől.

— Mint Karánsebes püspöke tagja volt a budapesti szenátusnak s mint tanácsadója Ferenc Ferdinand trónörökösnek, heves harcot folytatótt népe érdekeinek megvédéséért. Nyilvánvaló példa ez, hogy nálunk, románoknál az egyház és a nemzet ugyanaz.

— Multja és kiváló kulturája hivatottá tette arra, hogy a nemzeti ünnepségek napjaiban első

— Eljen sokáig Őfelsége II. Carol király, szeretett trónörökösünk és az ország reménysége. Mihai nagyvaida, éljen a Haza és a világító nap áldása töltsse be az egész ország területét és szent egyházunkat.

Őfelsége válasza

Őfelsége a beszédre a következőkben válaszolt:

— Szentséged!

— Megerősítve az érsekségi pásztorbot átnyújtása által, mint az ortodox román egyház pátriárkáját, nem csupán egy jogot és egy ősi szokás szerinti kötelességet teljesítünk, hanem egy olyan cselekedetet, amely a lelkemből fakad.

— A Szent Kollégium választása, amelynek révén erre a felelősségteljes és nagy megbecsülésnek örvendő helyre hívtak s amelyre ma beiktattak, a legmagasabb jutalma annak az évek hosszú során át végzett munkának, melyet az uralkodó egyház hasznára kifejtettél;

tanácsadónkul hívjuk az ország újjászervezésének művében.

— Ő volt Szentséged elődje,

— Ahogy a politikai harcok elcsendesedtek, annál inkább tért vissza az egyház hivatásához, hogy védelmezője és lelki utmutatója legyen a hívőknek.

A lelkesnevelés irányítása

— Szentséged! A mi történelmi hagyományaink, amelyekben az idők során a nemzet egygő vájt az egyházzal, bizonyosságát szolgáltatják annak, hogy abban az esetben, ha mind a legkisebbtől a legnagyobbig méltóak arra a helyre, amelyet elfoglalnak, milyen nagy és döntő szerep jut a hit számára az ország fejlődésében. Döntő szerep, tehát felmérhetetlen felelősség is. Az életmód megváltozott, tevékenyebb lett. Az egyház anélkül, hogy eltávolodna Krisztus tanításaitól, a mai élethez kell alkalmazkodjon abban az esetben, ha meg akarja őrizni jótékony szerepét. Ezért örömmel tölt el az a szándéka, hogy különös figyelemmel kíván ügyelni a lelkesek előkészítésére, mert ők azok, akiknek kötelességük örökölni kell a nép lelken. Az egyház vezetőinek legfőbb feladata tehát az ő előkészítésükre kell irányuljon. A hit helyet kell foglaljon a mindennapi életben, természetes reflexévé kell válnon mind egyikünknek és ezért a lelkesek hivatásuk magasztalán kell legyenek mert csak ebben az esetben lesz a mi egyházunk élő egyház. Szent séged szavai megerősítik bennem azt a bizalmat, amellyel átnyújtottam a pátriárkai pásztorbotot. Ezeknek a szavaknak tükrében még inkább látom, hogy az évek sulya ellenére el van határozva, hogy pásztor legyen ennek az egyháznak. Azt kívánom, hogy valóra váltsa elképzeléseit és a szép szavakért köszönetet mondva, arra kérem a Mindenhatót, hogy áldja meg lépteit.

Háboru esetén Amerika bevezeti az általános hadkötelezettséget

Roosevelt a semlegességi törvény módosításáról

Washington. Roosevelt elnök a Hyde-parkban tartott sajtóértekezleten kifejtette, hogy az amerikai kormány politikájának célja a háboru megelőzése a világ minden részében. Ezért kívánja ő és a kormány, hogy a kongresszus mielőbb határozzon a semlegességi törvény módosításáról.

Johnson tábornok, az Egyesült Államok hadügyminisztere az újságírók előtt kijelentette, hogy háboru esetén az Unióban bevezetnék az általános katonai kötelezettséget. Közölte még a tábornok, hogy Roosevelt elnök katonai tervei egyre jobban megvalósulnak.

CHAMBERLAIN:

„Az angol kormány intézkedik, hogy megértsék határozott álláspontját Danzig ügyében“

Az angol-francia együttműködés történelmi szerepéről beszélt Hore Belisha és Bonnet

A német sajtó szerint Danzig miatt nem lesz háboru

Londonból jelentik: Az angol alsóház szerdán tartott ülésén Chamberlain miniszterelnök kijelentette a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban, hogy az angol és a francia kormányok

most veszik fontolóra a moszkvai választ.

Az egyik képviselő kérdésére közölte a miniszterelnök, hogy a tárgyalásokat illetően nem csak egyik oldalról állnak fenn nehézségek.

Chamberlain azt is kijelentette, hogy az angol kormány megteszi a szükséges intézkedéseket Danzig ügyében, hogy határozott álláspontját kellőképpen megértsék.

Berlin. A Deutsche Allgemeine Zeitung a danzigi kérdésben ezt írja: — Azon a véleményen vagyunk, hogy Danzig miatt nem lesz háboru. Danzig a mi számunkra nem jelenti a háboru kezdetét, ellentétben az angol közirókkal. Számunkra Danzig tisztán német kérdés és az olyan meszkerkedések, mint a múlt hét végén lefolytak, sem

mit sem változtatnak a német felfogáson.

Varsó. A lengyel kormány erővel cáfolja azokat a híreket, hogy jegyzéket intézett volna Danzighoz, illetve a német kormányhoz. A cáfolattal kapcsolatban a kormányparti Courier Varsavsky megállapítja, hogy

a lengyel kormány tett bizonyos intézkedéseket a danzigi szabadcsapatok kérdésének tisztázására, erről azonban egyelőre nem tájékoztatják a közvéleményt.

London. A lapok egy része arról tud, hogy Anglia, Franciaország és Lengyelország egvüttes diplomáciai lépést akar tenni Berlinben. A Daily Telegraph úgy tudja, hogy ezt a tervet már feladták.

Varsó. (Rador.) A belügyminiszter elrendelte Lengyelország legkülönbözőbb részein passzív védelmi helyek kiépítését s bizottságokat jelölt ki a munkálatok irányítására. A védelmi munkákat augusztus 1-ig befejezik.

Ciano gróf félórás megbeszélést folytatott Perth római angol nagykövettel

Róma. Ciano gróf külügyminiszter tegnap fogadta Perth római angol nagykövetet, akivel félórán át folytatott megbeszélést. Római politikai

körök szerint ez a megbeszélés az angol-olasz érintkezés újbóli felvételét jelenti.

A lett és eszt kormány látogatásra hívta meg a német külügyminisztert

Berlinből jelentik: Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter meghívást kapott, hogy látogasson el Lettországra és Esztországra. A meghívást a két ország külügyminisztere tolmácsolta, amikor nemrég Berlinben járt.

Tatarescu nagykövet Bonnet külügyminiszternél

Párisból jelentik: Tatarescu Gheorghe, Románia párisi nagykövete kedden felkereste Bonnet francia külügyminisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

A Stefani-ügynökség szerint a tengelyhatalmak megőrizték erőfölényüket

A Stefani-ügynökség egyik közlése megállapítja, hogy teljesen hamis az a felfogás, hogy München óta a katonai felkészültség a demokratikus államok javára toldott volna el, igaz, hogy Anglia és Franciaország erősen fegyverkeznek, de Németország

és Olaszország sem volt télen. Ezenkívül Németország a cseh-morva területek megszerzésével hatalmas fegyvergyártó üzemekre és jó harcászati helyzetre tett szert. Olaszország pedig Albánia megszállásával szerzett magának kitűnő helyzetet a Balkánon. A távolkeleti helyzet egyre súlyosabb lesz. Oroszország huzza-halasztja a tárgyalásokat s az amerikai szenátus nem helyesli Roosevelt terveit. Így tehát a tengelyhatalmak továbbra is megőrizték erőfölényüket.

Párisból jelentik: Bonnet külügyminiszter tegnap fogadta a párisi olasz és brazil követeket. Az olasz nagykövet és Bonnet között a legutóbb újjáalakult francia-török viszony kérdése került szóba.

Hitler állítólagos danzigi látogatásával kapcsolatban elterjedt hírekről Varsóban semmit sem tudnak. Lengyel kormánykörök felfogása szerint ugyanis a német kormány csak akkor lesz köteles a látogatást előre bejelenteni, ha Hitler mint államfő utazik Danzigba. Ha ellenben a Vezér csak mint a nemzeti szocialista párt feje látogat el Danzigba, annak bejelentése Varsóban fölösleges.

Hitler egyébként egyizben már járt Danzigban, uralomrajutása előtt, 1932-ben.

Hore Belisha és Bonnet pohárköszöntője

Páris. A francia fővárosban tartózkodó Hore Belisha angol hadügyminiszter tegnap két ízben is tanácskozásokat folytatott Gamelin tábornokkal, a francia vezérkar főnökével.

Bonnet külügyminiszter tegnap vendégül látta Hore Belisha angol hadügyminisztert, akinek tisztelőre vacsorát adott. A vacsorán Hore Belisha pohárköszöntőt mondott, melynek elején a francia köztársasági elnököt, majd az angol királyt életette. Ezután a következő kijelentést tette:

— Anglia és Franciaország hosszú évtizedek óta a legúszintébb barátsággal viseltetnek egymás iránt. Ugyanaz a cél lelkesítette őket, de rendszereik mások voltak. Most azonban ez a különbség is megszűnt. A két állam most ugyanazt a politikai rendszert követi s azonos célokért küzd. Anglia és Franciaország számára teljesen új történelmi időszak kezdődik, amely nemcsak ennek a két országnak, hanem valamennyi szövetségeseinek az érvényesülését, erőben és tekintélyben való gyarapodását fogja hozni.

— Kifejezem Anglia őszinte csodálatát a francia kormány iránt — folytatta Hore Belisha — mert hatalmas áldozatokkal, hatalmas hadsereget állított fel. Ez

a hadsereg alkalmas arra, hogy a szabadság ellen indított minden támadást visszaverjen. Anglia is hatalmas hadsereget állított fel és ha arra sor kerül, akkor a két ország legyőz

és eltör minden támadást, amely a szabad népek függetlensége ellen irányul.

— Franciaország a világ leghatalmasabb hadseregével rendelkezik — mondotta az angol hadügyminiszter. — Anglia a legutóbbi két és fél évszázadon keresztül csak három esztendőn keresztül rendelte el az általános védkötelezettséget. Ma a katonai szolgálat épp úgy kötelező Angliában, mint Franciaországban.

Egy éven belül Anglia egy millió katonából álló tényleges hadsereggel fog rendelkezni. Egy éven belül Anglia hatalmas katonai állam lesz. Hol vannak azok, akik azt állították, hogy Anglia dekadens? Aki nem vak annak be kell látnia, hogy minden gyökeresen megváltozott. Ma Anglia a fegyverkezés tökéletes-ségében látja föléliát.

— Franciaország és Anglia — fejezte be szavait — hatalmasak, erősek és ha háborús veszéllyel kerülnének szembe, együttesen győzik le az ellenséget.

Bonnet külügyminiszter válaszában megállapította, hogy ma a legcinikusabb kételkedő sem tagadhatja le, hogy két európai nagy nép lassan-ként a helyzet magaslátára kezd emelkedni. Nem csak két nagy nép, hanem

két hatalmas világbirodalom szövetségelt egy mással, hogy megvédje az igazságot, az em-

Mily gyönyörű panoráma!

Lelesülten áll a turisták csoportja a hegycsúson és áttatosan szemléli a pompás kilátást. A gyönyörű vidékre. Könnyen sikerült nekik a több ezer méter magas hegycsúcs megmásítása, a felesleges izzadságképződés nem fásztotta el tagjaikat. Mint modern, jóltrénirozott sportoló. Őn is tudja, hogy eme kellemetlen jelenségek, amelyek sporttevékenységében csak hátráltatják, miként kerülhetők el? Nincs turista, vagy turistánő, aki ne tudná, hogy hátzskáihól nem szabad a tisztított előállított Hidro-Milkuderm krémnek hiányoznia. Ez megóvja a felesleges izzadástól, a kellemetlen izzadságszagot már könnyű bedörzsölés után eltávolítja és mindamellát a bőrt nem ingerli. Kellemes és szerencsés nyári kirándulás. Hidro-Milkuderm nélkül szinte elképzelhetetlen.

berl szabadságot és a kis nemzetek függetlenségét.

— Ez a szövetekezés ma már a történelem lapjaira tartozik. Anglia és Franciaország ma súlyos hivatást és kötelezettséget éreznek Európa iránt; meg kell védeniök az egész világ biztonságát. Az egész világ ismerte Anglia hűzódóását a katonai kötelezettség bevezetésétől. Annál értékesebb és elismerésre méltóbb, hogy Anglia bevezette a kötelező katonai szolgálatot. Franciaország egyenrangú szövetségestársa Angliának.

Franciaország még sohasem volt annyira egyszerű, mint ma és sohasem volt annyira munkaképes, mint a jelenlegi súlyos veszély idejében.

A francia külügyminiszter végül megállapította, hogy a két állam utja előtt kétségtelenül még sok akadály emelkedik, de a végeredmény nem kétséges: Franciaország és Anglia vissza fogják adni Európának és az egész világnak az igazi békét, az emberi szabadságjogokat.

Chamberlain lemond — Halifax lesz az utóda?

London. Annak ellenére, hogy hétfő éjjel félhivatalosan cáfolták a kormány átalakításáról szóló híreket, kedden és szerdán tovább folytak az ezzel kapcsolatos kombinációk. A Manchester Guardian jelentése szerint esetleg Chamberlain lemondására is sor kerülhet és ebben az esetben Halifax külügyminiszter lenne az utóda. Halifax jóval rokonszenvesebbnek tartja Churchillt, mint Chamberlaint és minden bizonnyal jobban tudna vele együttműködni. Egyes lapok már nyíltan arról beszélnek, hogy Chamberlain lemond és ebben az esetben Halifax lesz a miniszterelnök, aki Churchillt is beveszi a kabinetbe.

London. A Daily Telegraph is beszámol arról a hírről, hogy az angol képviselőik egyik nagyobb csoportja, amelynek tagjai Chamberlain miniszterelnök körül állnak, azt követeli, hogy Churchillt mielőbb vegyék be a kormányba. Több más lap már közli, hogy Churchillt rövidesen a tengerenagyi hivatal első lordjává fogják kinevezni. Hír szerint Churchill teljesen egyetért Chamberlain miniszterelnök jelenlegi politikájával és így nem utközik nagy nehézségbe a kormányba való belépése. Politikai körök úgy tudják, hogy kinevezése a legközelebbi napokban megtörténik.

Az egyes külföldi sajtóorgánumok híreket közöltek, amelyek értelmében angol hajóraj látogat el a Keleti-tengerre. Az angol admirális a fenti híreket a legerélyesebben megcáfolta. A hír onnan eredhetett, hogy július 22. és 24. között egy angol naszád látogat el Gdyniába és a lengyel kikötőben csupán tisztelgő látogatást tesz.

E hó 15-ig elkészül az új polgári törvénykönyv szövege

Bucuresti. Iamandl igazságügyminiszter kijelentette, hogy július 15-ig elkészül a polgári törvénykönyv szövege, amelyet szeptember 15-ig szentesítenek és 1940. január 1-én pedig életbeléptetik.

Tárgyalások a Párisban lévő spanyol arany visszaadásáról

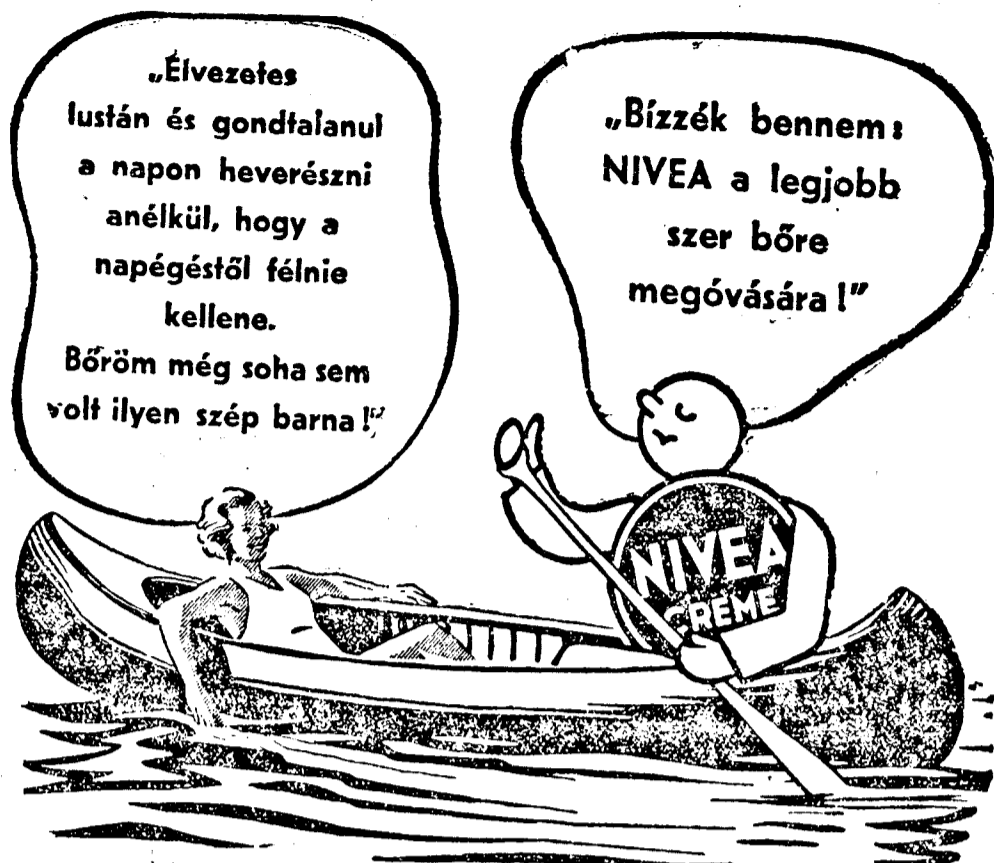
Páris. Párisban ma indultak meg azok a tárgyalások, amelyeket Franco kormánya sürgetett és melyeknek kimenetele dönti majd el annak a nagymennyiségű aranynak és értéktárgyaknak sorsát, amelyek a spanyol polgárháboru alatt az akkori madridi spanyol kormány Párisba szállított. A mai nap folyamán megindultak már a perbeszédék, amelyek a késő esti órákig húzódtak. A tárgyalást holnap folytatják.

Igazolnia kell vagyona eredetét Gurzau volt zilahi prefektusnak

A vagyonellenőrző bizottság határozata.

Nagyvárad. Nagyváradai jelentés szerint az ottani ítélőtábla vádtanácsa vád alá helyezte Szilágy megye volt vezetőjét, dr. Gurzau Mihály volt prefektust, Condor Vasile, Maeriste községbeli bírót, Copalnasiu Ioan szilágy-somlyói szolgabírókat és Lobontion Ioan volt alispánt. A vármegyei vezetők ellen megindított büntető eljárással egyidejűleg a nagyváradai tábla mellett működő vagyonrevíziós bizottság is eljárást indított Gurzau és társai ellen. A vagyonrevíziós bizottság több tárgyalást tartott s Gurzau prefektus és társai igazolni igyekeztek vagyonuk eredetét. Gurzau prefektus védekezésében betérjesztette, hogy közfisztviselői működése alatt 3 millió 483.000 lei jövedelme volt és egymillió 155 ezer leit kitevő vagyonát ebből a keresetből takarította meg.

A tábla mellett működő vagyonrevíziós bizottság Lobontiu alispán és Copalnasiu szolgabíró vagyonát beigazoltnak találta és ellenük az eljárást beszüntette. Gurzau Mihály volt prefektus és Condor Vasile volt községi bíró vagyonrevíziós ügyét tárgyalás végett a tábla elé utalták.

„Élvezetes
lustán és gondtalanul
a napon heverészni
anélkül, hogy a
napégéstől félnie
kellene.
Bőröm még soha sem
volt ilyen szép barna!”

„Bízzék bennem:
NIVEA a legjobb
szer bőre
megóvására!”

„Lassan felébredtek a lelkek és munkám sikerült”

— **mondotta Calinescu miniszterelnök**

Ezer és ezer fenyegető levelet kapott a miniszterelnök

Bucurestiből jelentik: A törvényhozó testület tagjai legutóbb bankettet adtak Calinescu miniszterelnök tiszteletére, melyen Vaida Alexandru a kamara, C. Argetoianu a szenátus és Hans Hedrich a németek nevében üdvözölte a miniszterelnököt, aki hosszabb beszédben válaszolt és többek között a következőket mondotta:

— 1931-ben, az akkori miniszterelnök, G. Mironescuval határozottan állást foglaltunk a szélsőjobboldal ellen és mi voltunk azok, akik ezt a mozgalmat első ízben állítottuk bíróság elé.

Később pedig, amikor Ion Duca a nagvtelhetségű és ragvogó intelligenciájú államférfi merénylet áldozata lett, a gyilkosok elleni bűnperben nem haboztam kijelenteni, hogy „Ezek a bűnösök, ezeket meg kell büntetni”. És később, amikor az országban lezajlott az az emlékezetes gyászmenet, amelyen nem rösteltek idegenek is résztvenni, a kamara szószékéről követeltem, hogy a kormány védje meg az ország méltóságát.

Ime, ezért mondhatom, hogy amikor a múlt évben rámbizták a kormányvezetés nehéz feladatát, kivert uton haladtam előre.

Elhíhetik uraim, hogy nem volt könnyű az út. Nem azért nem volt könnyű, mert ezer és ezer fenyegető levelet kaptam, vagy mert családom egyetlen tagját sem kímélték.

Hanem azért nem volt könnyű, mert az állami gépezet használhatatlanná vált. És ekkor rám hárult a legnehezebb feladat, amely belügyminiszterre várt: biztosítani a rendet anélkül, hogy az állami apparátust a kezemben tartanám.

Mégis megkíséreltem és lassan-lassan munkatársakra akadtam, lassan-lassan felébredtek a lelkek és az akció sikerült.

Beszéde során kijelentette a miniszterelnök, hogy az uralkodó támogatása és tanácsa nélkül nem lehetett volna ilyen kitűnő eredményt elérni.

**Calinescu miniszterelnök
tevékenységének méltatása**

Azon a banketten, melyet a képviselőház és a szenátus tagjai rendeztek Armand Calinescu miniszterelnök tiszteletére, Vaida-Voevod Sándor, kamarai elnök is felszólalt és

rendkívül érdekes visszpillantást vetett az elmúlt hónapok eseményeire és Calinescu tevékenységére.

— Amikor Öfelsége a kormány élére állította Istenben boldogult Miron Cristea patriárkát — mondotta többek között Vaida, — láttuk, amint mellette megkezdte műkö-

dését Armand Calinescu, vállalva minden felelősséget. Calinescunak bátorsága, előrelátása és politikai felkészültsége mellett, volt elég jellemzősége is, hogy ne habozzék és azt mondja: — „Mindent kockáztatok: kockáztatok az egzisztenciámat, kockáztatom az életemet, mert így kívánja az ország érdeke.”

— És ekkor uraim, tanúi voltunk annak, amint gyakorlatban és korban idősebbek és a fiatalok egyaránt méltányolni kezdték Armand Calinescu rendeleteinek áldásos szellemét, éleslátását és logikáját, melyeknek segítségével fokról-fokra eljutottunk a mai helyzetig.

— Lehet, hogy még voltak és talán vannak ellenségei a miniszterelnök urnak, vagy nem értik meg őt, de meggyőződésem, hogy ezeknek száma napról-napra csökken s hamarosan eljön a nap, amikor az egész ország elismeréssel fog adózni munkájának s ünnepelni fogja áldozatkészségéért és intelligenciájáért, melyet a haza szolgálatába állított.

**Ca'inescu kormányelnök:
„Teljes egyenlőséget biztosítunk
a népi kisebbségeknek!”**

Kisebbségi szempontból nagy fontosságú, hogy Armand Calinescu milyen szempontok szerint bírálja el a nemzetiségi kérdés kétségtelenül nagyjelentőségű állampolitikai vonatkozásait. Calinescu miniszterelnök több beszédben foglalkozott ezzel a problémával, hangsúlyozva annak állampolitikai jelentőségét és a kormánynak a végleges megoldásra irányuló őszinte szándékát. Tagadhatatlan, hogy a Nemzeti Ujjászületés kormánya új módszert vezetett be a kisebbségi probléma kezelése terén s az eddig foganatosított intézkedések szintén a kormányfő államférfiúi képességeire vallanak, amint ezt a kisebbségi népcsoportok vezetői más alkalmakkal is kifejezésre juttatták. Erdemesnek tartjuk hát, a portré teljessége kedvéért, idézni azokat a multban elhangzott miniszterelnöki nyilatkozatokat, amelyek félreterhellenül megvonták a kormány kisebbségpolitikai irányvonalát.

1939. január 13-án Calinescu miniszterelnök, akkor még belügyminiszter, nagy rádióbeszédet mondott s abban többek közt ezeket jelentette ki:

— A mozgalom felhívást intézett a kisebbségekhez is és befogadta őket a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába. Ez a tény, amely fényt vet a románság politikai felfogására és sajátos lelkületére, ne lépjen meg senkit. Nemzeti állam vagyunk, ez nem kétséges. Földünk: román föld. Mi vagyunk a legelső és legrégebbi nép, amely ezt a földet birtokába vette és művelte. A határokon belül azonban távoli idők óta más népi eredetű polgártársak is élnek. Olvannak jelenleg ez, amely csaknem minden országban előfordul. Ezekkel a polgárokkal közös érde-

**URANIA
MA SLAGERPREMIER!
TELEFON: 12-32.**

A sakk-játékos

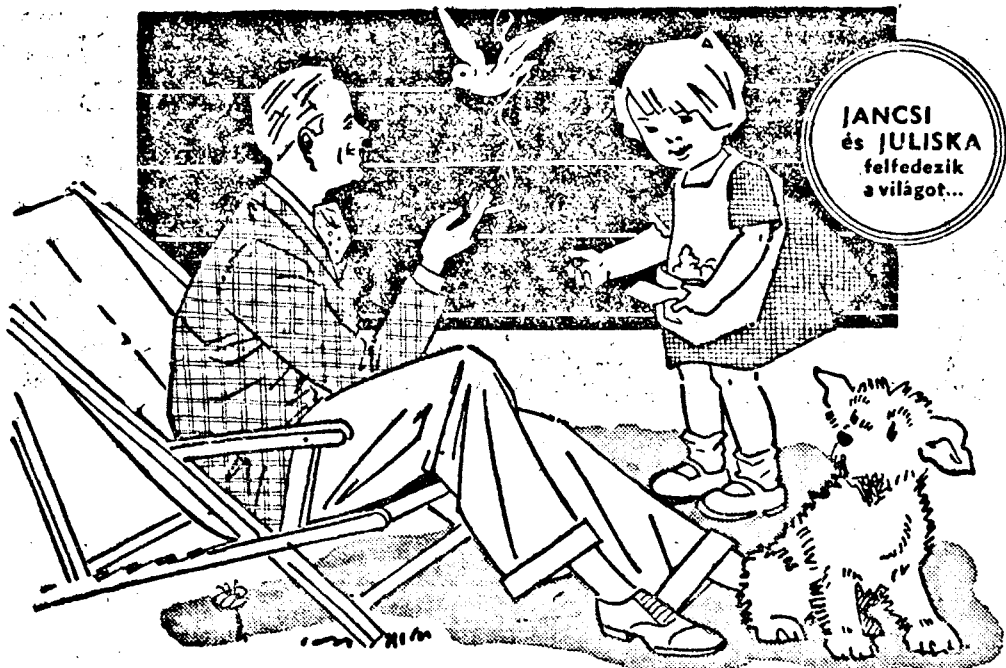
A legendás-hírű feltaláló
Báró Kempe-
len Farkas
titokzatos
élete, kaland-
jai, gépembe-
reivel.

Háttérben:
A lengyelek
szabadság-
harca, össze-
esküvései és
forradalma.

Uj Metro-
hiradó!

5, 7.15
és 9.30

3 órákor
Vladia Korsacov

Mitka, honnan szerezhetnénk egy milliót, hogy képeket és cukorkát vásárolhassunk?

— Adok nektek 200 lejt, vásároljatok Állami Sorsjáték sorsjegyet a DACIA elárusító helyeitől és meglesz a milliótok.

JULIUS 15.-ÉN

lesz a 20. sorsjáték I. osztályának a húzása.

A DACIA ELÁRUSÍTÓ HELYEI TEREMTETTÉK A LEGTÖBB MILLIOMOST

Aradi Általános Takarékpénztár

keink vannak, amelyek miként a civilizáció eszménye és a közös jólét is, ugyanazon állam keretén belül együttélést írnak elő. Politikánk az etnikai kisebbségekkel szemben mindig világos volt és ma is az. Mindenekelőtt állíthatjuk, hogy a népi kisebbségek sehol sem örvedenek jobb bánásmódban, mint Romániában. Az ország alkotmánya teljes egyenlőséget biztosít nekik a törvény előtt. Következésképpen minden állampolgárt azonos polgári és politikai jogok illetnek meg. E keretek között a kisebbségek szabadon használhatják nyelvüket egyházakban, sajtójukban és egyesületeikben, a közigazgatási hatóságok előtt és bizonyos feltételek mellett az igazságszolgáltatásban is. Ami kulturális fejlődésüket illeti, joguk van iskolákat és egyházi intézményeket létesíteni s az anyanyelvet, előadási nyelvként, az állami iskolákba is bevezették. Megfelelő részesedést fognak kapni azokból az állami jövedelmekből, amelyek nevelési, felekezeti és emberbaráti célokra szolgálnak. Minden foglalkozást gyakorolhatnak és közhivatalokat elfoglalhatnak. Végül a kisebbségek képviselve vannak a szakkamarákban és a községi tanácsokban. Azokban a helységeken pedig, ahol számuk tekintélyes, lehet polgármesterük, alpolgármesterük. Ime, a kisebbségekkel való bánásmód, röviden összefoglalva, E rendszer bevezetését pedig teljes őszinteség jellemezte. Ezért nemcsak dekretumokban vontuk meg politikai irányvonalait, hanem alkalmazásuk felett is örökdíjünk. Belügyminiszeri felelős minőségemben jelentem ezt ki, hogy iránymutatásul szolgáljon a végrehajtó szerveknek.

— Ez a bánásmód természetesen nem jelent azt, mintha a kisebbségek fel volna nézve a törvényekkel szembeni tökéletes engedelmesség alól és magától értetődik, hogy a törvények megszegése esetén épp olyan büntetésben részesülnek, mint bármely román állampolgár. Mi azonban nem kételkedünk a kisebbségek lojalitásában, épen ezért politikai együttműködésre hívjuk fel őket, az ország magas érdekeinek előmozdításáért.

Az országhoz intézett februári kormánykiáltványban a következő kitételt találjuk:

— A kisebbségi miniszter kinevezése azt a szilárdságot mutatja, amellyel a kormány a történelmi kisebbségek jogai biztosításának vonalán halad. A kormány a román állam felemelésére és megerősítésére irányuló őszinte és lojális együttműködés keretén belül biztosítja a kisebbségek faji, nyelvi és hitelvi sajátosságainak fejlődését. Ezek a kisebbségek a Nemzeti Újjászületés Arcvonalába való önkéntes, vagy a megkötött egyezmények alapján történt beil-

leszkedésükkel, ma kéz a kézben haladnak a többségi nemzettel. Éppen ezért külön érdekeik biztosítását és tiszteletbentartását illetőleg egyenlő készségre fognak találni nálunk. A mi törekvéseink, amely az ő törekvésük is kell legyen, az, hogy teljes megegyezésre jussunk, amely nem csupán anyagi érdekeiket előmozdítja, hanem törekvései azonosságához vezessen a nemzeti államunk megújulására irányuló tevékenység terén. Reméljük, hogy kölcsönös jóhiszeműséggel és őszinteséggel ezt a célt is elérjük.

Az új alkotmány életbeléptetésének évfordulója alkalmával Calinescu akkori miniszterelnök-helyettes üfölségéhez nagy beszédet intézett, amelyből az alább széles látókörre valló mondatot ragadjuk ki:

— Az etnikai kisebbségek az állami életben bölcs és liberális politika alapján megtalálhatják összes szellemi és anyagi szükségleteik kielégítését.

Legújban a napokban tartott nagyvratású parlamenti beszédében emlékezett meg a miniszterelnök az országban élő kisebbségi népcsoportokról. Ezeket mondotta:

— A belső rend megszilárdulását szolgálta a különböző népi eredetű elemekhez való közeledés is. A jelenlegi rendszer úgy vélte, hogy jóindulattal kell lennie ezen idegen etnikumu elemek iránt, mindaddig, amíg azok őszintén beilleszkednek az államéletbe.

Hosszu volna felsorolni mindazokat az alkotásokat, amelyek Armand Calinescu belügyminiszeri tevékenységét jelzik. A királyi gondolat jegyében a miniszterelnök egész sorát hajította végre az alapvető reformoknak s tettei — miként Vaida-Voevod megállapította — ma már történelmi jelentőségűek. Méltán érte hát az a megtiszteltetés, amit a parlament tagjai által rendezett ünnepsége jelentett.

Csak egyféle típusu kenyér lesz Olaszországban

Rómából jelentik: A fasiszta gabonatanács a Duce elnökletével tegnap tartotta meg azt a beszámoló ülését, amelyen Olaszország ideai gabonatermésének eredményét számolták el. A jelentés szerint Olaszország ideai gabonatermése eléri a tavalyit.

Mussolini a földművelésügyi miniszter ismertetésére kijelentette, hogy Olaszországnak nyolcvanötmillió métermázsára kell fokoznia az évi gabonatermést s ebben az esetben már semmi külföldi exportra nem lesz többé szüksége.

A tengeri és rozs termése az idén jóval felülmúlta Olaszországban a tavalyit.

Megalakult a Magyar Népközösség tordai tagozata

A Romániai Magyar Népközösség tordai tagozata nagy érdeklődés mellett tartotta meg alakuló gyűlését, melyen a Központot Albrecht Dezső kiküldötti képviselte. Az értekezletet dr. Gál Miklós, az aranyosvidéki magyarság köztiszteiben álló vezére nyitotta meg lendületes beszéddel.

A mély hatást tett beszéd után Tompa Lajos, kamarai képviselő emelkedett szólásra s a gyakorlati ember szemüvegén keresztül vizsgálta azokat a lehetőségeket, amelyek a magyarság számára rendelkezésre állanak és megszabta azt az életsíkot, amelyen a magyarságnak ezután mozognia és haladnia kell. — A reánk váró feladatoknak — mondotta emelkedett hangon Tompa képviselő — csak úgy tudunk becsülettel megfelelni, ha közös munkában egy gondolat, egy szív és pedig jó szív vezet. Meg kell alakítanunk a Magyar Népközösséget, ezt a mindnyájunk érdekelt hordozó szervezet, magunkhoz kell ölelnünk minden magyart és vállalni kell minden munkát, mely a magyarság megerősítésére, felemelésére vezet.

Javasolta, hogy az értekezlet alakuljon át gyűléssé és válassza meg a tordai tagozat vezetőségét. Az egybegyűlték nevében hangot adott annak az egyhangu kívánságnak, hogy a tordai tagozat elnöke dr. Gál Miklós legyen és felkérte dr. Gál Miklóst, hogy ez a tisztséget vállalja el.

Az egybegyűlték lelkes éljenzése közben emelkedett szólásra Gál Miklós, kijelentvén, hogy elvállalja a tordai tagozat elnökségét, egyben javaslatot tett a vezetőség megválasztására, amit a gyűlés egyhangu felkiáltással magáévá tesz.

Nagy érdeklődés közepette emelkedett szólásra Albrecht Dezső központi kiküldött. — A központ üdvözlését hozom — mondta Albrecht — Torda város magyar polgárainak, akik megértették a mai napon bizonyosságot tettek arról, hogy a magyarok között, amikor munkáról van szó, meg kell szünnie minden félreértésnek. A ma megválasztott vezetőségnek feladata, hogy sürgősen építse ki a Népközösség szervezetét úgy, hogy az minden magyarhoz elérjen. Másfél év kényszerű hallgatása után most a gyors cselekvés ideje érkezett el.

— Érezniünk kell — folytatta Albrecht Dezső — hogy ma senki sem egyén, hanem beletartozik egy közösségbe és csak ebben a közösségben érezheti igazán embernek és magyarnak magát. Ennek a közösségnek törvényei vannak és csak az a közösség élhet meg, amelynek tagjai a közösség törvényeit betartják. Első törvény, hogy mindnyájan magyarok vagyunk, ebből következik, hogy minden magyar minden magyarért felelős. Második törvény, hogy megbecsülés és elismerés csak a becsületesen elvégzett munka után jár. A mi életünkben csak a becsület, az áldozatkészség és a munka lehet jogcím az elismerésre. Harmadik törvény az, hogy a Népközösség munkaközössége, tehát benne ne a szó, hanem a tett, cselekedet legyen az irányító. Negyedik törvény az, hogy a munkát irányítani kell és a munkások, míg a munka folyik, engedelmességgel, fegyvelmessel tartoznak. Ma a munkavezetők megválasztása történt, akarom hinni, hogy Torda magyarsága egységesen, mint egy ember áll mögöttük és egységesen indul el azon az úton, mely a mi magyar életünk népi jogai biztosításához vezet. Meg kell értenie mindenkinek, hogy megszűntünk egyének lenni, megszűntünk különállók lenni, mert egy közösségnek vagyunk a tagjai, melynek érdekei felette állnak a személyes érdekeknek. E közösség nélkül most már nem tudunk meglenni — folytatta általános helyeslés közben — a külön utak és egyéni törekvések nem érvényesülhetnek többé, vezetők vannak s a vezetőik irányítását követniük kell. Ezt kívánja egyéni érdekünk, ezt parancsolja a magyarság érdeke is.

Julius 28-ikán tartja legközelebbi ülését a magyar képviselőház

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház és felsőház a nyári szünet előtt hétfőn tartotta utolsó ülését. A képviselőházban Teleki Pál gróf miniszterelnök jelentést terjesztett elő a felvidéki területeknek és Kárpátjának Magyarországgal való egyesítéséről kiadott rendeleteiről. Ezután felolvasták a magyar képviselőház véglegesen igazolt képviselőinek névsorát. Végül az elnök közölte, hogy a legközelebbi ülés július 28-án lesz.

A felsőház vita nélkül elfogadta a magyar-japán barátsági és szellemi együttműködési egyezmény becsikkelyezéséről, valamint a Horthy Miklós-repülőalán létesítéséről szóló törvényjavaslatokat.

CORSO egyellen mozgó nyitott tetővel.

Danielle Darrieux és Albert Prejan
egyetlen énekes premier-duo

ARANY AZ UCCAN

8. 5. 7.15. 9.15 órákor.

Híradó.

A második emeletről levelette magát Márk Antal dr. temesvári ügyvéd

Temesvár. Az elmúlt éjszaka a Gyárvárosban megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt. Márk Antal dr. harminckét éves temesvári ügyvéd a 3 August-ucca 19. számú házában második emeletről levelette magát és jelenleg borzalmas kínok között szenved a központi sebészeti osztályán.

A Márk-család nevét városszerte ismerik. Márk Antal dr. édesatyja Márk Jakab nyugalmazott ezredorvos, már évtizedek óta működik, mint orvos a Gyárvárosban, bátyja Márk Frigyes dr. a Józsefvárosban nyitott szintén évekkel ezelőtt orvosi rendelőt, édesanyja Márk Bella aszony pedig — aki tavaly halt meg — éveken keresztül a temesvári evangélikus nőegylet tevékenységéről híres elnöknője volt.

Márk Antal dr.-on, aki egy év óta házasságot él, családtagjai már hetek óta aggasztó jeleket vettek észre. A fiatal ügyvéd, akinek lelki élete mindig érzékenyen reagált minden külső hatásra, hetek óta valóságosan buskomorlett. Sem hivatásának gyakorlásában, sem pedig családi életében nem talált kielégülést, többiben hangoztatta, hogy meg akar válni az élettől, melynek semmi célját nem látja.

Az éjszaka bekövetkezett a tragédia. Márk Antal dr.-nak sikerült kijátszani a családtagok éber figyelmét és kevéssel éjfél után észrevétlenül elhagyta a földszinti lakást. A lépcsőházba indult és végül a második emeleti folyosón állapodott meg, ahonnan az udvarra vetette magát. A következő percekben már az egész ház talpon volt. Természetesen azonnal a mentőkért telefonáltak, akik Márk Antal dr.-t a központi sebészeti osztályára szállították, ahol most élet és halál között lebeg. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint koponya-alapi törést szenvedett, azonkívül állkapcsa is eltört, tehát emberi számítás szerint nagyon kevés remény van arra, hogy megmentésük az életnek.

Lapzártakor érkezett jelentés szerint Márk Antal dr. az esti órákban meghalt.

Tábla ítélet a bucaresti-aranycsempészési ügyben

Xeni volt minisztert felmentették

Bucurestiből jelentik: Szerdán délután fél 4 órakor hozta meg ítéletét az ilfovi Tábla a Garlasteanu és Zahareanu-bank közbenjöttével véghezvitt aranycsempészési ügyben. A Tábla elutasította Mihail Garlasteanu fellebbezését az ellene elhangzott 3 évi börtönbüntetésre szóló ítélet ellen és az ítéletet jóváhagyta. Ugyancsak jóváhagyta a Tábla Dimitrie Zahareanu ellen hozott ítéletet is, de büntetésébe beutadja a vizsgálati fogságban eltöltött időt. Helvt adott az ilfovi Tábla Constantin Xenii ügyvéd, volt miniszter és Rozalia Xenii asszony felfolyamodásának és mindkettőjüket felmentette. Ugyancsak felmentették Stela Melun Solomonovici asszonyt, akit a törvényszék 3 havi fogságra ítél, továbbá részben helvt adott Triteanu Iosif fellebbezésének, akinek büntetését 4 és fél évre felfüggesztette. Az Ítéltábla elutasította a főügyész, valamint a Banca Nationala fellebbezését a törvényszéki ítélet ellen és a Tábla ítéletét fellebbezési joggal mondotta ki.

Felemelte a budapesti Kuria hét német büntetését, akik Sopronnak Németországhoz való csatlósása érdekében agitáltak

Budapest. A budapesti Kuria érdekes ügyben hozott ítéletet. Néhány hónappal ezelőtt Sopron városában és környékén röpiratokat osztogattak, melyben Sopronnak Németországhoz való csatlósását sürgették.

A rendőrség nyomozást indított és hamarosan elfogott hét környékbéli németet, akik beismerték, hogy a külföldről kapott röpiratokat terjesztették.

Az ügy a győri törvényszék elé került és a törvényszék a vádlottak közül Preiszinger Samu főbürtökost öthónapi fogságra, Fleck Károly szövömunkást hathónapi, Wolffbeisz Mihály asztalossegédet háromhónapi, Hammel Nándor és Drescher Lajos vasuti munkást, Mav Ferenc szerelőt és Gottschling Mihály selyemgyári munkást két-kéthónapi fogságra ítélte. A bejelentett semmisségi panaszok

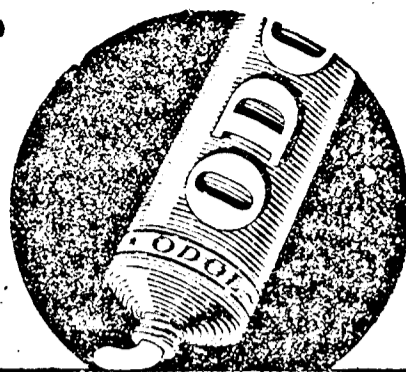
folytán foglalkozott ügyükkel a budapesti Kuria. Dr. Moldoványi Géza koronaügyész-helyettes vádbeszédében hangsúlyozta, hogy a röpiratok olyan súlyos és merőben valótlán tényállításokat tartalmaztak, hogy a kiszabott büntetések nincsenek arányban a bűncselekménnyel, ezért példásan súlyos büntetést kért.

A Kuria megsemmisítette az ötös tanács ítéletét és Preiszinger Samu, valamint Fleck Károly büntetését 3-3 évi fegyházra, Wolffbeisz, Hammel, Drescher és Mav büntetését kétévi fogságra, Gottschling Mihályét pedig két és fél évi fogságra súlyosbította.

Indokolásában kimondta, hogy tettük meghaladja a nemzetgyalázás határát.

*Két sor vakító
fehér, egészséges
fog*

biztos a siker, ha fogai ápolásához a tudományos elvek alapján, előállított fogtisztítószer, az ODOL fogpépet használja

ODOL

A királyi ház tagjainak anyakönyvi iratairól szóló törvény indoklása

Calinescu miniszterelnök beszéde a törvényhozás előtt

Bucurestiből jelentik: Calinescu Armand miniszterelnök, — mint megírta az Aradi Közlöny — a parlament egyik legutóbbi ülésén bejelentette az uralkodói családra vonatkozó anyakönyvi kivonatokról szóló törvény kiegészítését célzó javaslatot. A miniszterelnök az alábbi beszéd kíséretében jelentette be ezt a javaslatot:

„Ismeretesek azok a körülmények, amelyeknek közbejötté változást hozott Nicolae

volt herceg törvényes helyzetének vonatkozásában. Azóta a dolgok úgy fejlődtek, hogy szükségesnek vélik ennek a helyzetnek módosítását, amely megfelel Nicolae volt herceg kivánságának is és fedik Őfelsége testvéri érzelmeit is. Ennek érdekében terjesztem elő a törvényjavaslatot.”

A gyűlés tudomásul vette a törvényjavaslatot és azt az illetékes bizottsághoz küldik át.

Ügyvezető bizottságot választott a Magyar Népközösség aradi tagozata

Megalakultak a különböző szakosztályok

Annak idején, amikor a Romániai Magyar Népközösség aradi tagozata megalakult, tudvalevőleg szervezőbizottságot létesítettek, amelyben a különböző foglalkozási ágak képviselői kaptak helyet. Mivel a szervezési munkálatok új munkatársakat igényeltek, az aradi tagozat legutóbb, Parecz Béla dr. elnöklelve alatt megtartott ülésén a szervezőbizottságot kiegészítette és a következő tagokat hívta meg a szervezőbizottságba:

Iparosok: Baricz Máté, Hujer Pál, Lőrincz Imre, Kárpáti Béla, Stiaszny Lajos.

Magániparvezetők: Aros György, Erdödy András, Bogdány Nándor, Juhász Attila és Revillák János

Kereskedők: Hagyó József, Czégka Tibor, Szabados Árpád, Polgár József, Ruttkay Gyula, Valaszky József.

Munkások: Szücs József, Gáspár István, Kozma Béla, Szeles Pál, Puskel Ferenc, Vigh István, Tóth Pál, Asztalos József, Maravszky József és Kovalovszky Ernő. A tervek szerint a munkások nagy létszámára való tekintettel, ebben a csoportban újabb kiegészítésre kerül sor.

Gazdák: Bornemisza Károly báró, Polónyi

Pál, Háhn Alajos, Gül József, Nesnera József, Várdagos István, Laza Márton, Kukla István és Ordódy Gábor.

Ami a szervezési munkálatok központi irányítását illeti, ezt a jövőben dr. Parecz Béla elnök vezetésével egy hattagú ügyvezető bizottság végzi, amelynek tagjai a következők: Szöcs Didák, Vitos Pál dr., Kovalovszky Ernő, Parecz György dr., Szentiványi Elek és Belezmay István.

Ideiglenes jelleggel megalakultak az egyes szakosztályok, illetve azok vezetőségei is. Mielőtt az alapszabályok jóváhagyása megtörtént, Arad magyarsága közgyűlésen választja meg az egyes szakosztályok vezetőit. A most megválasztott vezetők a következők:

Gyűlési szakosztály: Dániel Péter, Papp Antal, Kiss János, Zombory Gyula, Zahoránszky Rezső, Parecz György dr.

Kulturális szakosztály: Vitos Pál dr., Szöcs Didák, Matuz András, Sz. Jakab Géza, Belezmay István, Jakabos György.

Társadalmi szakosztály: Szentiványi Elek, Puskel Ferenc, Kovács György, özv. Szombathy Tiborné, Pöhm Tivadar, Kozma Béla és Went László.

Az így kiegészített szervezőbizottság, valamint a három szakosztály fokozott lendülettel folytatja a már megkezdett munkát és ennek eredménye minden bizonnyal nem is marad el.

Ami a Népközösség alapszabályait illeti, az ezekre vonatkozó tervezetet a vidéki tagozatok megkapták és azok részletes megvitatására július 9-ikén, vasárnap Kolozsváron kerül sor.

Spanyolországban tartják meg a jövő évi eucharisztikus kongresszust

Madrid. Segura sevillai biboros közölte híveivel, hogy az 1940. évi eucharisztikus világkongresszust Spanyolországban tartják meg.

FORUM filmszínház. Telefon: 20-10.
Ma 5, 7.15 és 9.30 órakor. Kellemes, hűvös terem.
Premier. Aktuális képművészet.
PORT-ARTEUR OSTROMA
teljesen új feldolgozásban
Danielle Darrieux és Charles Vanel

HIREK

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 „ || Egy hónapra 70 „

A volt albán királyi pár Bucurestiből Varsóba utazott

Bucurestiből jelentik: Zog albán exkirály és felesége, Gerakline exkirályné, háromnapos tartózkodás után kedd este elutazott Lengyelország felé. A volt albán király és felesége a fővárosban az Atenée Palace-szállóban szálltak meg. Bucurestiből Varsóba, onnan Franciaországba utaznak tovább.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.75, London 20.76 és fél, Newyork 443.50, Brüsszel 75.40, Milano 23.32 és fél, Amszterdam 235.50, Berlin 178, Szófia 540, Prága 15.05, Varsó 83.50.

— U.S.A. hadihajók látogatása francia kikötőkben, Le Havre. A francia tengerparti kikötőbe két amerikai torpedóromboló és egy cirkáló érkezett. Az amerikai hadihajók 21 disz-lövessel üdvözölték a vendéglátókat.

— Innitzer érsek megszakította bérmakörutját. Bécsből jelentik: Innitzer bíboros érsek az utóbbi napokban több községben bérmálást végzett. Zierdorfban a csendőröknek kellett őrizni a piabániát, ahol a hercegérsek lakott, mert annak ablakait beverték. Egy másik közeli faluban a lakosság a kitűzött pápai zászló miatt háborgott. A bíboros ezért utját megszakította és visszatért Bécsbe.

— Hollandiába utazott Funk német miniszter. Berlinből jelentik: Funk német birodalmi gazdasági miniszter, a német Nemzeti Bank elnöke Hollandiába utazott, hogy visszaadja a holland gazdasági miniszternek berlini látogatását. Hollandiai tartózkodása alatt Funk a hollandiai nemzeti bank kormányzójával is tárgyal.

— A magyar vezérkar főnök Hitlernél, Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és a német hadsereg főparancsnoka szerdán délelőtt az új birodalmi kancellári palotában kihallgatáson fogadta lovag Werth Henrik magyar gyalogsági tábornokot, a honvédsereg vezérkar főnökét.

— Leváltották a kwantungi hadsereg sajtófőnökét, mert nemlétező japán győzelmeket jelentett. Tokióból jelentik: Kawahara ezredes, a kwantungi hadsereg sajtófőnökét a múlt héten leváltották Katoh ezredessel. Kawahara volt az, aki a mongol határon aratott nagy japán repülőgyőzelmeket jelezte s amelyek olyan nagy csodálkozást váltottak ki, majd pedig annyi helyről cáfolták meg.

— Olasz-spanyol barátkozás Marokkóban. Tangerből jelentik: Spanyolország kormányzója tegnap fogadta azoknak az olasz tiszteknek a küldöttségét, akik a polgárháború során kitüntették magukat. A kormányzó rámutatott arra, hogy a két latin nép milyen nagy áldozatokat hozott a civilizáció érdekében.

— Amerikai németek felvonulása horogkeresztes lobogó alatt. Newyorkból jelentik: Az amerikai németek vezetője, Fritz Kuhn egy német tömeg élén tünnető menetben vonult a Long Island-i Siegfried-mezőre. Az amerikai németek horogkeresztes lobogó alatt vonultak fel.

— Német repülőgép zuhant le Lengyelországban. Varsóból jelentik: A lapok beszámolnak arról, hogy Czenstochowa közelében lezuhant egy német repülőgép. A pilóták eítőernyővel kiugrottak a géphől és sértetlenül földet értek. Egyiket közülük elfogták a lengyel határhoz, míg a többinek sikerült átszöknie a határon.

— VISSZAALLITJAK A TALPKARTELLT? Az utóbbi időben olyan hírek terjedtek el, hogy a börgyárosok között Sinaiában tájékozódó megbeszélések folytak a kemény bőrárak egységes eladása ügyében. A talpkartell felállítására természetesen mindaddig nem kerülhetne sor, amíg a nyersbőrtermelésnek az egyes börgyárak között való felosztása befejezést nem nyer. A talpkartell néhány évvel ezelőtt egyszer már létrejött, de rövid idő múlva fel is bomlott. Azóta többször megállt fel a kartell visszaállításának híre, anélkül azonban, hogy ezeket a híreket az események igazolták volna.

— Féltek a Szezi-csatornát. Kairóból jelentik: Az egyiptomi hatóságok és a Szezi-csatorna részvénytársaság között tárgyalások kezdődtek a csatorna katonai megerősítéséről. Lapjelentések szerint előre nem látható katonai támadás ellen akarják megvédeni a Szezi-csatornát, illetve olyan védőműveket építeni, amelyek minden meglepetést kizárnak. Így többek között az egyiptomi hadügyminiszterium a Szezi-csatorna Társasággal együtt a legsürgősebben befejezett az egyiptom-palesztinai országutat és a szükséges erődök építését is azonnal megkezdi.

— NAGYSZENTMIKLÓS VÁROS AKAR LENNI. Nagyszentmiklós nagyközségben már évek előtt mozgalom indult meg, amelynek célja az, hogy Nagyszentmiklós városi közigazgatást kapjon. Ezzel kapcsolatban küldöttség járt a királyi helytartóságon, amely arra kérte Marta Alexandru dr. királyi helytartót, hogy teljesítse a község lakosságának régi kívánságát és emelje Nagy-szentmiklóst a város rangjára. Marta Alexandru dr. királyi helytartó nagy érdeklődéssel hallgatta a küldöttség kérelmét és ígéretet tett, hogy az ügyt behatóan tanulmányozni fogja.

— SZOVIET gazdasági bizottság érkezett Varsóba. Varsó. (Rador.) Tegnap szovjet gazdasági bizottság érkezett Varsóba, hogy felvegye az érintkezést a lengyel gazdasági körökkel. A szovjet delegáció vezetője Vasiljev és Emilianov népbiztoshelyettesek.

DIANA

által erő, jókedv arad

— Lucian Popescu Berlinben mérkőzik. A román Európabajnok tegnap értesítést kapott, amely szerint ajánlatot tettek Karl Beck német bajnokkal lebonyolítandó mérkőzésre, amelyet Lucian Popescu elfogadott. A mérkőzésért, amelyet a nehelysúlyú Európabajnokságot bonvolítanak le, Lucian Popescu 40.000 frankot kap.

Belgiumban kitört a tejsztrájk

Brüsszelből jelentik: A katolikus parasztokból és flamand nacionalistákból álló „Boerenfront” elhatározta, hogy tejsztrájkba kezd és így kényszeríti ki a tejárak emelését. A tejsztrájk ügye, egy viharos ülés során a parlamentben is szóba került s ez alkalommal d'Aprémont Linden gazdasági miniszter kijelentette, hogy Belgiumot tejelfogyasztás fenyegeti, mert 2 és fél milliárd literrel 3300 millióra szaporodott a teitermelés.

— Sándor Imre püspöki helytartó ünneplése. Székelyudvarhelyről jelentik: Sándor Imre székelyudvarhelyi főesperes, mint ismeretes, püspöki helytartónak nevezték ki. Sándor Imre püspöki helytartót az egyházközség vezetősége és a hívek tömege meleg ünneplésben részesítette.

Tűzfát lego csóbban

1000 kgr. szaraz cser, gyertyán, bükk fűrészelve

Ötenként Lei 760-ért vásárolhat

CONCURENȚA-nál Calea Saguna 176-178. Telefon 24-66.

— Az AMTE (AMEFA) oldboys legyőzte az AAC (CAA) oldboys. A Szablóczky-vándordíj mérkőzése során szerdán este az állták sporttelepén találkozott a két csapat és a kapu előtt határozottabb piros-feketék győztek 2:0 (2:0) arányban Blaskovits góliaival. Bíró: Polareczky.

Kitüntetés

— Bocsánat uram melyik országból származik ez a kitüntetés?
— Tetszik Önnek? Saját kreációm!

Nemzeti szocialista párt a cseh munkásság számára

Prága. A cseh fővárosban a munkások részére nemzeti szocialista pártot létesítettek a német mintára. Az ujonnan létesített párt vezetői még ismeretlenek az eddigi politikai életben. A párt elnöke, Grasblum kijelentette, hogy a cseh nép érdekeinek megvédésére elengedhetetlenül szükséges, hogy teljesen átvegyék a német megszervezés és célkitűzés elképzeléseit.

— A német iskolákban tilos az idegenlégió-regények olvasása. Berlinből jelentik: A német birodalmi közoktatásügyi miniszter felhívta az iskolaigazgatókat, hogy az összes tanintézmények könyvtáraiból távolítsák el a francia idegenlégióról szóló könyveket. A rendelkezés indokolása szerint a kiszínezett, kalandos leírások, mesék megfertőzik a fejlődő ifjúság lelkét.

— Silly Vasiliu bucuresti-i revüsztrár feljelentést tett a rendőrségen, hogy megkárosították. Bucuresti. Az ismert bucuresti-i revü-színész, Silly Vasiliu feljelentést tett a rendőrségen, Radu Hasselmann ellen, aki a feljelentés szerint mintegy fél millió lei erejéig csalás után megkárosította az ismert színészt. Silly Vasiliu nagyszösszeget pénzt és egy értékes karkötőt adott át Radu Hasselmannnak, amelyről az nem akart elszámolni. A vizsgálat folyamatban van.

— KOCSAN JÁNOS TEMETÉSE. Budapestről jelentik: A szombaton elhunyt Kocsán János nyugalmazott kuriai bíró, a biharmegyei Magyar Párt egykori elnökének és szenátorának temetése hétfő délután ment végbe nagy részvét mellett a rákoskeresztúri temetőbe. A sírnál a magyvárad-i és biharmegyei magyarság, valamint a Szigligeti Társaság nevében Peredy György magyvárad-i lap szerkesztő mondott bucsubeszédet.

Értesítés!

Értesítem a tisztelt hölgyközönséget, hogy kalap-szalonomat az Avram Iancu térről, Bul. Reg. Maria 17. alá, ugyancsak az udvarba helyeztem át. Szíves pártfogást továbbra is kér

Papp József

— Magyar táncosnók különös kalandja Argentínában. Buenos Aires. A rendőrség őrizethe vett négy fiatal magyar balett-táncosnót, akiket egy impresszárió alkalmazott egy balett-csoportba. A négy fiatalos táncosnót egy zárdába utalták, amíg a vizsgálatot befejezik. A zárdában istentiszteletet tartottak s ezalkalommal a négy fiatalos táncosnó az őrizetükkel meghízott apácát a sekrestyébe zárta és megszökött. A táncosnók minden valószínűség szerint az egyik követségre menekültek.

— Főfájás, idegesség, hypochondriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt meghűnnek, ha béműködésüket reggelente, éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvízzel elrendezük. Kérdezze meg orvosát.

— Öngyilkos lett Miaja volt spanyol köztársasági tábornok fivére. Mexikóból jelentik: Mexikóban általános feltűnést keltett Marcelino Miaja kereskedőnek rejtélyes öngyilkossága, aki Miaja tábornoknak a spanyol köztársasági haderők volt vezérének fivére. A kereskedő igen rendezett körülmények között élt és ezért öngyilkossága teljességgel érthetetlennek látszik. A titokzatos ügy kiderítésére a hatóságok széleskörű vizsgálatot indítottak.

A szerencsének nincs szabadsága! Vigyen magával nyári vakációjára egy szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyet!

— Egymillió kétszáz ezer lei kártérítés megfizetésére köteleztek egy volt betegsegélyző igazgatót. Néhány évvel ezelőtt sikkasztás és okirathamisítás miatt eljárás indult Beudeanu Ioan a maroshévi betegsegélyző hivatal tisztviselője ellen, aki a tagdíjakból 1 millió 700.000 leit tulajdonított el. Az ügyvel kapcsolatosan vád alá helyezték Al. Gheorghe marosvásárhelyi betegsegélyző igazgatót és Covrig Ioan főkönyvelőt is, akiket anyagilag is felelőssé tettek alapítást tisztviselőjük visszaéléseiért. Az igazságügyi hatóságok Beudeanun jogerősen ötévi fogsázbüntetésre ítélték, de Al. Gheorghet és Covrigot felmentették a vád alól. Ennek ellenére a betegsegélyző pénztár központja kártérítési keresetet indított Al. Gheorghe igazgató és Covrig könyvelő ellen. A marosvásárhelyi törvényes polgári tanácsa ma hirdetett ítéletében Al. Gheorghe volt igazgatót, jelenleg egészségügyi felügyelőt 1 millió 700.000 lei megfizetésére kötelezte, míg Covrigot mentesítette a kártérítési kötelezettség alól.

A déltiroli németek visszatérnek Németországba

Rómából jelentik: Hivatalosan megerősítik a hírt, hogy Német- és Olaszország között tárgyalások folynak a déltiroli kérdésben. A tárgyalások jelenlegi állásáról közelebbit nem tudni. Az United Press megbízható helyről azt az értesülést szerezte, hogy Hitler és Mussolini között egyezmény jött létre, amelynek értelmében Déltirol német lakossága átköltözik a birodalomba.

Hír szerint máris 5—6000 déltiroli német lépte át a határt és tért vissza Németországba. A legutóbbi hivatalos statisztikák szerint Déltirol 300 ezer lakosa közül 200 ezer német.

Ítélet két budapesti rablógyilkos ügyében

Budapest. A törvényszék ma tárgyalta a Vasvári Pál-uccai rablógyilkosok bűnügyét. Mint emlékeztető Kain István 23 éves kárpitós segéd és Sachs József villanyszerelő ez év április 16-án megölték és kirabolták Rech Márton 71 éves asztalosát. A törvényszék Sachsot életfogytiglani fegyházra, míg Kaint 12 évi fegyházra ítélte rablógyilkosság címén.

Amerikai teniszgyőzelem Wimbledonban. Londonból jelentik: A wimbledoni tenisz-torna férfi mérkőzésében az amerikai Cooke 6:3. 4:6. 6:4. 6:4 arányban hatalmas kiűzelem után legyőzte a német Henkelt.

Olcsó tűzifa önként 950 leitől.

Eladás mázsára és vagonfélben

FOCUS-fatelepén, P. Stefan cel Mare 10. Tel.: 14-91

Felvétel a Minorita Rendbe. A konventuális Minorita Rendtartomány tagjai közé felvételt nyerhetnek katolikus családból származó, vallásos életű, jó tehetségű és kifogástalan magaviseletű ifjak, akik a szerzetes-papi életre hivatást éreznek magukban. Akik már valamilyen más szemínáriumban voltak, felvételt nem nyerhetnek (Can. 542. n. 1.) Csak román állampolgárok pályázhatnak. A kérvényhez melléklendők: 1. Keresztlevél és bérnyomtatvány. 2. Erkölcsei bizonyítvány a plébánostól, vagy a vallásánartól. 3. Orvosi bizonyítvány. 4. Érettségi bizonyítvány. 5. „Nyilatkozat” a szülőktől arról, hogy kiskorú fiuk szerzetesbe lépését megengedik és tőle anyagi segítséget nem várnak. A kérvények az Erdélyi Minorita Tartományfőnökséghez (Arad, Conventul Minorilor, Str. Bratianu 2-4.) küldendők f. évi július 30-ig. Segédtestvérekül felvételt katonai szolgálatukat már kitöltött, vallásos nevelésű, egészséges fiuk, akik hivatást éreznek arra, hogy a papoknak segítő társai legyenek a templomi szolgálatban és a házi és gazdasági munkában. Akik már másutt kíséreltek, ne jelentkezzenek.

Női kabát és ruhaszöveteket J. Grünberger Bul. Regina Maria 12. **beszerzési áron alul kiárulom Consum könyvre is.** Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Az Astra-gyár és a vasútállomás körüli italmérések sorsa. Korábbi miniszteri rendelet úgy intézkedik, hogy nehézipari gyárvállalatok telepe körül egy kilométeres körzetben italmérések nem működhetnek. Ez a rendelkezés Aradon az Astra-gyár környékén levő italméréseket érinti és a rendelet értelmében körülbelül 30 helyiségnek kell becsuknia. Az Aradi Vendéglősök Szindikátusa emlékirattal fordult a miniszteriumhoz és azt kérte, hogy ebben az esetben tekintsenek el a rendelkezés alkalmazásától. Kérésüket azzal indokolták, hogy a jelen esetben a szóban levő vendéglők nemcsak egy nehézipari üzem, hanem közvetlenül az állomás közelében vannak. Abban az esetben tehát, ha a rendelkezést végrehajjták, az állomás környéke vendéglők nélkül marad, ami idegenforgalmi szempontból sem kívánatos.

Modern képkerekezést

és üvegezést legolcsóbban vállalok

Szabady Béla Mărăsești-ucca 6. sz.

Rendőrségi hírek. Turic Alexa aradi lakos bejelentette a rendőrségen, hogy meglopták. Valaki a Simion Barnutiu-ucca 26. szám alatti lakásából különböző ruhaneműket zsákmányolt közel hatezer le értékben. — Ugyancsak meglopták Rosenfeld Róza, Barițiu-ucca 8. szám alatti lakost, akitől háromezer lei értékű szőnyeget vittek el. — A tettesek kézrekerítésére megindult a rendőri vizsgálat. — Néhány nappal ezelőtt valaki meglopta Marksteiner József, Cogălniceanu-ucca 15. szám alatti lakost, akinek zsebéből kilopja pénztárcáját, amelyben 2500 lei készpénz volt. A rendőrségi nyomozás, amelyet Paulman rendőrtiszt vezetett, ma eredménnyel végződött. A zsebtolvajt egyenesen egy cigányzenész személyében sikerült orrába venni.

CAOLA KRÉM-MEL
HÁROM NAP
ALATT LEBARNUL
CA-O-LA

— **Lejki gyakorlatok papok részére.** Mária-Radnán a zárdatemplomban megkezdődtek a papok részére tartott lejki gyakorlatok, amelyekben az egyházmegye területéről mintegy negyven le kész vesz részt. A lejki gyakorlatok csütörtökig tartanak s azokat Korner József dr. püspöki helynök végzi. Pacha Ágoston megyéspüspök a csik-szeredai katolikus nagygyűlés után szintén Mária-Radnára érkezett, Héber János püspöki titkár kíséretében és több napig marad a kegyhelyen.

— **A Kispest győzött Rigában.** Rigából jelentik: A Kispest csapata szerda este villanyfény mellett 3:1 (2:0) arányú győzelmet aratott a lett válogatott felett. Említésre méltó, hogy a lett válogatott az utóbbi időben otthonában még nem érte vereség. A Kispest győzelmének értékét még az a tény is emeli, hogy a magyar csapat 40 órás utazás után állt ki a pályára.

Tisztújító közgyűlést tart vasárnap az Ügyvédi Kamara

Az aradi Ügyvédi Kamara vasárnap tartja meg a tisztújító választást. Az alapszabályok értelmében a Kamarához öt nappal a választás előtt lehet listákat benyújtani. E listák benyújtási határideje lejárt és eddig két jelölő-listát nyújtottak be. Az első számú listán dr. Moldovean Silviust jelölték dékánnak és tanácsosoknak: id. dr. Ispravnic Severt, dr. Crisan Aurel (Ujarad), dr. Sârbu Gheorghet, Covaci Severt, Tudor Vasileț és Petrila Ioant. A másik listán dr. Coțoiu Romulus a dékánjelölt, Botioc Alexa dr., Raicu Aurel dr., Demian Simion dr. Furdui Iosif dr., Valeanu ügyvéd (Radna) és Lepa Valer dr. a tanácsos-jelöltek.

Nemes őszibarack

kapható állandóan

Dr. KREPIL, str. Horia 8.

ugyanott Vitamost = folyékony gyümölcs. Barack pálinka, ménesi vörös és fehér bor

— Az Aradi Torna Egyesület elnöksége fisztelettel meghívja a választmány tagjait a július 9-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyesületi helyiségben tartandó ülésre.

Felmentették

a tiltott gyülekezéssel vádolt falusi gazdákat

Kolozsvár. A biharmegyei Bors községben ez év február 8-án Boian csendőrőrsparancsnok arra lett figyelmes, hogy a falu egyik házáat, amely Kerezi Béla tulajdona volt, több falubeli egyén keresi fel. Allitása szerint benyitott az épületbe, ahol a házigazdával együtt többen tartózkodtak. Feljelentésében a csendőraltiszt azt állította, hogy Kerezi házában engedély nélkül tartott összejövetel volt, amelyen irredenta tárgyú szindarab előadása telett folyt a vita. A gyűlés résztvevői: Kerezi, Bak Zsigmond, Rätz Gyula, Rätz Gizella, Csiger Julia, Vas Jenő és Varga Kálmán ellen tiltott gyülekezés miatt a csendőri feljelentés alapján eljárás indult. Az ügyet most tárgyalta a VI. hadtest katonai törvényszéke.

A vádlottak kihallgatásuk alkalmával arra hivatkoztak, hogy jótékony célu szindarab előadásának tervét beszéltek meg, azonban semmiféle együttes összejövetelt nem tartottak. Egyöntetűen kijelentették, hogy más-más időpontban egyenként keresték fel Kerezi Bélát.

A védő ezenkívül hivatkozott a tulbuzgó őrmester egy másik esetére, midőn a fővádlott 79 napos vizsgálati fogságot töltött ki, egy hasonló felmentéssel végződő ügyből kifolyólag.

A katonai törvényszék nem látta beigazoltának a vádat s a védelem érveire mind a hét vádlottal szemben egyhanzu felmentő ítéletet hozott.

A Zsidó Nemzeti Szövetség meelingje

Szerda este 9 órakor tartotta meg a Zsidó Nemzeti Szövetség aradi csoportja a Galil-akció érdekében cionista meetingjét a párt Goldis-uccai helyiségében. A termet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők sokasága. Fél 10 órakor nyitotta meg a meetinget Huppert Fülöp, a Zsidó Nemzeti Szövetség aradi csoportjának elnöke, aki ismertette a hallgatóság előtt a meeting célját. Utána dr. Naschitz Imre, a temesvári Zsidó Nemzeti Szövetség kisintézőbizottságának elnöke mutatott rá az utóbbi idők kivándorlási és letelepedési tevékenységére és arra a honalapító munkára, amit Palesztinában végeztek. Ezután Weinberger Nándor, a temesvári Zsidó Nemzeti Szövetség főtitkára mondott hosszabb beszédet amelyben felhívta az aradi zsidóságot, hogy adományaival járuljon hozzá a Galil-föld megváltásához. Utána Handler Elise, a temesvári Wizo elnöknője beszélt, aki rövid németnyelvű felszólalásában utalt a Galil-akció jelentőségére. Huppert Fülöp elnök ezután bezárta a meetinget, amely a királyhímnusz és a Haatikva hangjai mellett ért véget.

A Kisiparos Szövetség jubileuma

Az Országos Kisiparos Szövetség aradi és aradmegyei tagozata, amely Coroban Stefan vezetése alatt működik, július 16-án, vasárnap, fennállásának tíz esztendő fordulója alkalmából ünnepi diszközgyűlést tart a volt Inpartestület épületében. A bucaresti-i központ részéről a diszközgyűlésen megjelenik Samoila Alexandru szenátor, országos elnök és több más vezetőségi tag. A Kisiparos Szövetség közgyűlése alkalmából megvitatásra kerülnek a kisiparosság időszerű kérdései, így többek között az a régi kívánság is, hogy a kisiparosságot vonják ki a munkakamarákból és külön érdekképviseleti szervben: a kézműipari kamarákban tömörítsék őket. Foglalkoznak az iparosság egy másik kívánságával is és pedig azzal, hogy a kisiparosok ne legyenek kötelező módon tagjai a társadalombiztosító pénztárnak. Részletesen lefárgyalják a kisiparosok jelenlegi helyzetét, annak figyelembe vételével, hogy a jelenlegi rendszer mellett számos kisiparos képviselő került a parlamentbe. A diszközgyűlés után közös vacsorán jelennek meg a résztvevők az Inaros Otthon vendéglőjében.

— **Koszorúmegváltás.** Moskovitz Dávid ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Moskovitz János 100 lei, Schwartz Arthur 100 lei, Wolf Samu és neje 200 lei, Wolf Boriska és Tibor 100 lei, Róth István és Márta 100 lei, Kornis Zsigmond 100 lei. — Podor Gyuláné ravatalára: Dr. Tolnai Iánosné 200 lei.

Ne játszon a sors kegyével!

Játszon GOLDSCHMIDT sorsjegyével!

— **A gésák világa.** Japánban, a Távolkelet ezertitku országában évezredes hagyományok sérthetetlenül élnek manapság is. Farkas István nagyszerű riport keretében számol be a Gésákról, a legősibb japán intézményről gróf Bethlen Margit népszerű képes szépirodalmi lapjának, az „Ünnepek”-nek most megjelent 1. számában. A 68 nagyoldalas albumalaku „Ünnepek” ezuttal is gondos tárházát nyújtja a nívós és szórakoztató olvasnivalóknak és a remek képeknek.

— **Üzent a Mars-bolygó.** Rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapia legújabb száma azokról a titokzatos lelekről, amelyek a Mars-bolygóról az utóbbi időben is állandóan érkeznek földünkre. A legkiválóbb magyar írók novelláin, a rendkívül érdekes cikkek dus során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül közel száz qompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedrală 16. (Tel.: 15-30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16. (Tel.: 14-80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14-70.)

SPORT KÖZLÖNY

Gloria—AMTE (AMEFA) mérkőzésessel zárul vasárnap a labdarugó-idény

A Gloria, AAC (CAA), Titanus és Egyetértés (Intelegerea)-pályákon bonyolítanak le mérkőzéseket

Az alkerületi sportszövetség rendezésében vasárnap négy pályán bonyolítanak le mérkőzéseket a hadsereg-felszerelés javára és ezek közül kétségtelen a legérdekesebbnek a Gloria-pálya műsora ígérkezik, ahol a két aradi liga-csapat, a Gloria és az AMTE (AMEFA) találkoznak barátságos mérkőzés keretében. A régi riválisok összecsapása rendkívül érdekes küzdelmet ígér és mindkét csapat pillanatnyilag legjobb együttesével áll ki. A nagy mérkőzés előtt az ATE (SGA) és az Astra, ezt megelőzően pedig a Crisana és a Fortuna játszanak barátságos mérkőzéseket és a szövetség rendkívül olcsó helyarákat állapított meg,

hogy mindenkinek módjában legyen a mérkőzéseket megtekinteni. Az AAC (CAA) pályán délelőtt bonyolítják le a műsort, amelyen a Hakoah és a Vulturul, majd az AAC (CAA) és az Unirea csapnak össze, a Titanus-pályán délután a Titanus az Olimpiával, a Tricolor pedig a Fortunával, az Intelegerea (Egyetértés) pályán szintén szintén délután előbb a Gaiana az AMRA ellen, majd az Intelegerea (Egyetértés) a Transilvania ellen veszi fel a küzdelmet. Valamennyi mérkőzés érdekesnek ígérkezik és mintegy utolsó erőpróbanak tekinthető az 1938—39. évben.

Sipos megszerzése után újabb játékosokat szerződtet a Rapid

A többszörös kupagyőztes szeretné megnyerni az országos bajnokságot

Bucuresti. A Rapid csapatában kitünően bevált Sipos, a Zágrábról szerződtetett jugoszláv válogatott szélső és az egyesület vezetősége most újabb szerzemények után néz. Sikerült a Rapidnak leszerződtetnie Boldist, a Prahova jóképességű fedezetjátékosát és még néhány elsőklasszisu játékos leszerződtetését vették tervbe, akikkel ki akarják egészíteni meglévő játékosállományukat.

Sipos megszerzésével kapcsolatban egyébként a Rapid az anyagi téritésen kívül kötelezettséget vállalt magára egy Zágrábban megtartandó mérkőzés lebonyolítására, amelyet a Gradjanski ellen vívna majd meg. A mérkőzés időpontját a Rapid határozza meg és igen valószínű, hogy ezt a meccset szeptember első napjaiban fogják lejátszani, úgy hogy visszatérőben a Rapid esetleg Temesváron, Aradon, vagy Resicán bajnoki mérkőzést bonyolíthasson le. A Rapid vezetőségének az erősítésekkel az a

célja, hogy a csapattal az országos bajnokságot megnyeresse, mert a Rapid hívőknek nincs más álmuk, mint az országos bajnokság, amelyhez a csapat már sokszor igen közel állt.

Bogdanról, a Rapid válogatott csatáráról az a hír járja, hogy mégis el akarja hagyni egyesületét és keresztül akarja vinni azt a tervét, amely szerint Franciaországba szerződik le valamelyik egyesülethez, hogy külföldön folytathassa tanulmányait.

Ugyancsak rapidista körök úgy tudják, hogy a Sp. Studentesc elleni kupadöntő mérkőzésen kihagyják a csapatból Moldoveanut, aki a Venus elleni meccsen valósággal szabotálta a Sp. post, a csapat új szélsőjét. Moldoveanut az egyesület vezetősége meg is fogja büntetni és helyette Auer fog szerepelni. A következő leshet a Rapid csatársora: Sipos, Auer, Barátky, Gavrilescu, Bogdan. Nem is olyan rossz!

Középeurópa Kupa 1939.

Ferencváros	— — —	Ferencváros: 4:3
Sparta	— — —	Bpest: 2:3. — Prága: 2:0
Venus	— — —	Bologna FC 5:1
Bologna FC	— — —	Buc.: 1:0. — Bologna: 0:5
Ambrosiana	— — —	Upest 4:3
Ujpest	— — —	Milanó: 2:1. — Bpest: 1:3.
SK Beogradski	— — —	SK Beogradski 4:2
Slavia	— — —	Belgrad: 3:0. — Prága: 1:2

Két amerikai és két európai az angol teniszbajnokságok férfi-egyesének elődöntőjében

London. A wimbledoni nemzetközi angol teniszbajnokságokban az elődöntőkig, illetve a középöntőkig jutottak.

A férfi egyesben az elődöntő résztvevői a következők lesznek: Riggs USA, Puncsec jugoszláv, Cooke USA és Henkel német.

A női egyes középöntőjébe a következők kerültek: Jacobs USA, Stammers angol, Mathieu francia, Fabyan USA, Hardvick angol, Sperlingné dán, Jedrzejevskaja lengyel és Marble USA.

A férfi egyes utolsó középöntőjében az amerikai Riggs 6:2, 6:2 arányban, könnyen verte az eddig kitünően szerepelt Ghaus Mohamedet (India).

O Győzött a Hungária Svédországban. A budapesti Hungaria csapata második svédországi mérkőzését Jönköpingsben 4:1 (4:0) arányban megnyerte az Idrottsklubben Tord ellen. A gólokon Titkos, Müller, Turay és Cseh osztozkodott.

O Leigazolták angol részről a december 6-iki mérkőzést. Megirtuk, hogy az országos válogatott csapat december 6-án Londonban játszik az angol válogatott ellen. Ezzel kapcsolatban tegnap érkezett meg az angol szövetség igazolása és ilyenformán a mérkőzést most már véglegesnek lehet tekinteni. Luchide Octav, a szövetség technikai igazgatója egyébként azon fáradozik, hogy december 10-ére Irország ellen kössön le mérkőzést és a vonatkozó tárgyalások már meg is indultak.

O Nem szűn'etlik meg a Román Kupát. Olyan hírek voltak forgalomban a közelmúltban, hogy a nemzeti bajnokság létszámának felemelésével megszüntetik a Román Kupát, illetve az azért folyó küzdelmet. Illetékes helyen úgy tudják, hogy ezek a hírek alaptalanok, mert a Román Kupát nem szűntetik meg, csak a mérkőzések anyagi részével kapcsolatban hoznak majd bizonyos változtatásokat.

O MESÉBEILLÓ ÖSSZEGET KAPOTT EDDIG JOE LOUIS. AZ ÖKÖLVIVÁS NEHÉZSÜLYU BAJNOKA. Joe Louis, a „Barna Bombázó”, aki a közelmúltban fölényesen győzte le Tony Galentot, ezen a mérkőzésen „mindössze” 34 és fél millió leinek megfelelő dollár-összeget kapott. Ebben az évben Joe Louis ökölvívással alig 120 milliót keresett. ökölvívó-karrierje folyamán összesen 546 millió leinek megfelelő dollár-összeget kapott. Ugy látszik, kiijeztetődik ha valaki az ökölvívás nehézsúlyu világbajnoka!

Gyógyítható a sükettség

Belgrádban élő orosz orvos feltűnést keltő orvosi felfedezése

Belgrádból jelentik: Nagyjelentőségű felfedezést tett Popov orosz orvos, aki hosszabb idő óta Belgrádban lakik. Popov dr.-nak ugyanis hosszú kísérletek után sikerült olyan kezelési gyóymódot összeállítani, amelynek révén a süketek visszanyerik hallásukat. Popov dr. néhány nappal ezelőtt a belgrádi orvosi kamara előtt részletesen ismertette gyóymódját és

több olyan süket tértit és nőt vonultatott fel, akik kezelése révén visszanyerték hallásukat.

Popov dr. kezelési gyóymódja nagy feltűnést keltett az orvosi kar tagjai között. Maga az eljárás igen egyszerű: vattatampont itatnak át egy, az orvos által összeállított vegyülettel és azt a beteg fülébe helyezik el.

A kezelés ötvenkét héten keresztül tart és a kúra befejezése után a beteg, — a gyakorlat szerint visszanyeri hallását.

A Belgrádban megjelenő „Vreme” című lap egyik munkatársa beszélgetést folytatott Popov dr.-al, aki a következőket mondotta nagyjelentőségű gyóymódjáról:

— A gyóymóddhoz szükséges vegyület még abban az időben készítettem, amikor Odesszában egy szerencsétlen körülmény kész tetett arra, hogy behatóbban foglalkozzam a sükettség eseteivel. Abban az időben

mélyen megrendített egy nagyon szép, tehetséges színészno tragédiája, aki 21 éves korában elvesztette hallását.

Kijelentette, hogy amennyiben süket marad, agyonlövi magát.

Ez indított meg annyira, hogy kísérletezni kezdtem és felvettem a harcot a sükettség ellen. Egy esztendőn keresztül naponta alkalmaztam az általam összeállított kezelést. Az év eltelté után a színészno visszanyerte hallását. Belgrádban a háboru után telepedtem le és tökéletesítettem gyóymódomat. Nyugodtan állíthatom, — fejezte be nyilatkozatát Popov dr., — hogy

a közeli jövőben valamennyi jugoszláv orvos, akikkel közöltem a vegyület összeállításának titkát, rövidesen teljes sikerrel gyógyíthatja a süketiséget.

Nyolc arab vezető megtagadta a közösséget a főmuftival

Jeruzsálem. Az angol gyarmatügyi miniszter Jeruzsálemből olyan jelentést kapott, hogy az arab nemzeti mozgalom nyolc vezére nyilvánosan megtagadta a közösséget a főmuftival, aki — mint ismeretes — a palesztinai angolelleses tevékenységet irányítja. A nyolc arab vezető Damaszkuszban tanácskozássraült össze és elhatározta, hogy tovább nem azonosítja magát a főmufti álláspontjával, mert meggyőződtek arról, miszerint a főmufti nem az arab nemzeti mozgalmat tartja szem előtt, hanem önző egyéni célokért dolgozik. A kiadott kiáltvány felvilágosítja az arab népet, hogy ők, mint a nép igazi vezeterei, a Fehér Könyv alapján megegyezést keresnek Angliával. A kiáltvány végül rámutat arra, hogy a nyolc vezér rövidesen tárgyalásokat kezd az angol hatóságokkal és kéri fogják, hogy mielőbb állítsák vissza a rendet és a békét Palesztinában.

VATA DE JOS

kénés és szénsavas hőgyógyfürdő!

Szenzációs gyógyhatásu: Rheuma, csusz köszvény, ischias, lobbosodás, aranyér, viszértágulás és különböző nőbajoknál.

Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője

50%

vasuti kedvezmény Aradtól.

Teljes napi pensió: reggeli, ebéd, vacsora, lakás 150 lei

Kitünő konyha, Elsőrangú zene, Meleg uszoda, tennisz

tánc, kirándulóhelyek, Orvosi ellenőrzés, VONATOK A FÜRDŐ PARKJÁNÁL ILANAK MEG. Prospektust készséggel küld az IGAZGATÓSÁG.

KÖZGAZDASÁG

AZ EMGE

aradi fiókjának
közleményei

A cukorrépa időszakos állati ellenléte és fertőző betegsége

A mezőgazdasági növénytermeléssel foglalkozó gazdáknak nem elegendő az okszerű gazdálkodás elveit, gyakorlati fogásait ismerni és alkalmazni, hanem meg kell látniok mindazokat az okokat, körülményeket, a növények ellenléteit és betegségeit, amelyek számtalanszor, a nagy költséggel, fáradságos munkával megművelt, sok reménnyel kecsegtető vetéseik termését részben, gyakran teljesen megsemmisítik. A gazda éber, figyelő szemének fel kell fedeznie a közeledő veszélyt. Hogy ezt megtehesse, ismernie kell a termelő növények kártéveit és betegségeit.

Ez a körülmény, valamint az az évi állandó esős páratartalom és meleg, olyan tényezők, amelyek parancsolják, hogy ez uton is felhívjam növénytermelő gazdáink figyelmét a takarmány és cukorrépa, valamint a dohány állati ellenléteire, fertőző betegségeire, amelyek veszedelmes kártéve munkájukat már megkezdték, vagy rövidesen megkezdik vetéseiken.

Az utóbbi napokban több községből kaptam jelentést és láttam személyesen, hogy a dohánypalántákat, a fiatal késői vetésű gyengébb répákat, hatalmasan pusztítja egy hernyó, amely nem más mint a vetési bagolypille hernyója. Teljesen hasonló a cserebogár fehér pajorjához, amitől földszin szürke, olykor sötétebb, máskor világosabb, kissé zöld árnyalatú színével különbözik. Körülbelül 3-4 cm. hosszú. Mocsos színtől a nép porkukacnak nevezi. Kártétele, hogy a föld felett elrágja a növény szárát, a kidőlt növényt felfalja. Ezt a munkáját a dohány, vagy répa sorokon haladva, foltonként teszi tönkre a szépen beállóbb vetéseket. Jelenléte kártételéről rögtön felismerhető, a kidőlt és rágott növények igazolják, hogy a hivatalos vendég ott van, nappal a laza talajban, göröngyök alá rejtőzve. Alkonyatkor és éjjel dolgozik. Ha a lerágott növény mellett a talajt megkaparjuk, feltétlenül ott találjuk a rablókat.

Szerencse, hogy kártételük egy időre esik a varjúk költési idejével, amikor azok fiataljaik táplálásaért, eleség keresés közben szívesen járják és kutatják az ilyen vetéseinket és válnak legszorgalmasabb szedő munkásainkká. A madarak természetű ösztönüknél fogva legelőbb esetben előbb ismerik fel a rovarok kártételét, mint a gazda. Ha vetésünkön sok a vetési varjú, járjuk át azt, mert ott feltétlenül valamilyen rovarkárt találunk. E rovar pusztítása ellen legbiztosabb védekezés a szedetés. Julius első felére bebábozódnak, amikor kártételük megszűnik. Az erősebb vetésekben a kártétel csekély.

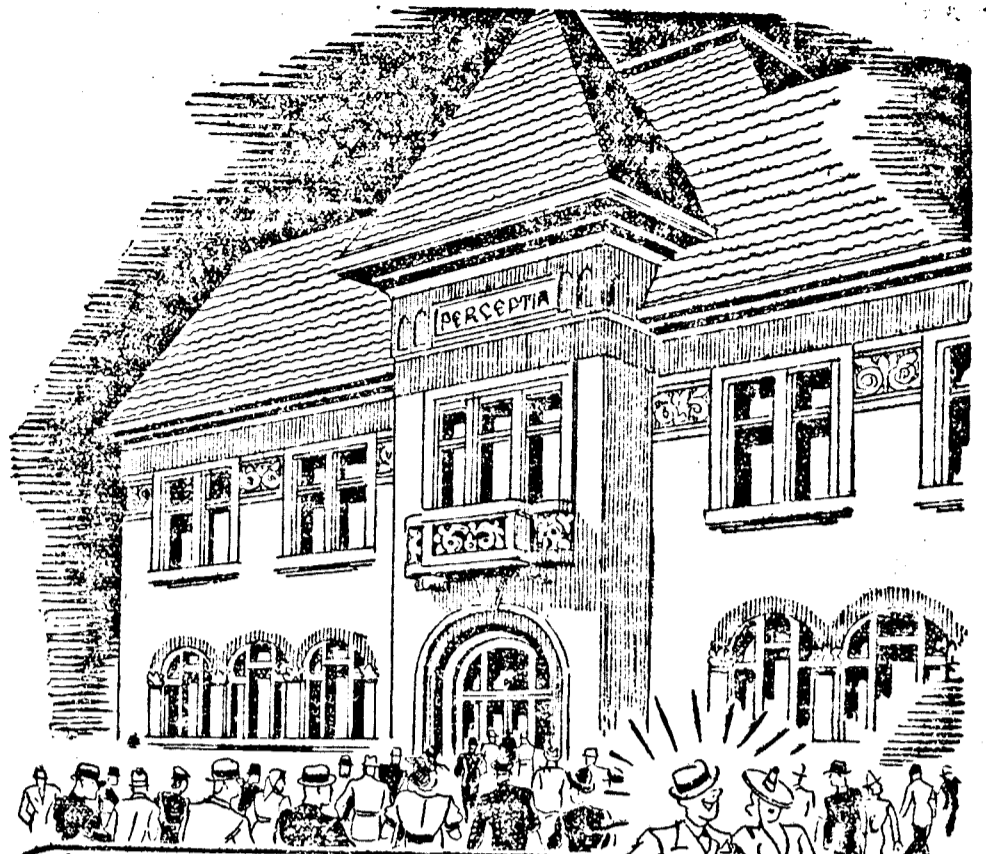
A bagolypilléknek több fajtájuk van, melyek hernyója színre különbözik egymástól, de nem kártételben.

Nem lesz érdeknélküli, értéktelen, a gazdák közönség figyelmét felhívni és bemutatni a cukorrépa évenként jelentkező egyik veszedelmes fertőző betegségét a Cercospora beticola — levélfoltosságot.

A takarmány és cukorrépa vetéseinket már június hó második felétől, de rendszeresen július hó folyamán, az a betegség kórokozójának nagyon kedvező meleg és nedves időjárással, óriási mértékben lepi el a növény levelet.

E betegség kórokozója egy gomba, melynek konidiumai a levél alsó lapján kifejlődve a levél légzőnyílásain keresztül hatol be a gombafonal a levélbe, ahol a levélrész elhal, vöröses-feketés sávosan határozt foltokat képezve, melyek sűrűn sorakozva egymás mellett, egybefolyanak. Az ilyen erősen fertőzött levél gyorsan elhal, elszárad, de megfertőzi az összes leveleket, amelyek rövid idő alatt elpusztulnak.

A növény levél nélkül maradván, az elpusztult levelet pótolja, új leveleket hajt, amelyek ismét megbetegedvén elpusztulnak, úgy hogy a levél pusztulás és képződés egész nyáron át háromszor, négyszer is megismétlődhetik. Az elmúlt évben egyik nagyobb gazdaságban, 100 kat. holdas cukorrépa táblán háromszor pusztult el a levél és

KI NEM FIZET MA ADÓT?

Mindenki hozzájárul az ország építéséhez és megvédéséhez.

De egy kivétel létezik. A 20. sorsjáték I. osztályától kezdve, amelynek huzása

JULIUS 15.-én

tesz, a nyereményekből semmit sem vonnak le adó címén.

Ne mulassza el megállapítani, milyen nagy mértékben emelkedett a középnyeremények száma az új tervezet értelmében.

Ne mulassza el az alkalmat, hogy milliomos lehessen. HOGY AZ UTOLSÓ NAPOK TORLÓDÁSÁTÓL MEGSZABADULJON, keresse fel meg ma kedvelt sorsjegyarudáját és **VÁSÁROLJON SORSJEGYET A JULIUS 15.-IKI HUZÁSRA.**

ALLAMI SORS- JÁTÉK

sajnos, a kedvező időjárással a negyedik levélváltás is fertőzött és a cercospora áldozatává lett. Hasonló volt a helyzet a kiscsárdák vetéseinél is.

Az ilyen többször levelét vesztett répa, a földből kiemelkedik, ezt a részét az elhalt levélnyél csonkok, tetejét pedig a fiatal hajtású levelek veszik körül. Minden levélváltással a répa koronája (feje) nagyobbodik, kupaklaku lesz. Az egészséges repánál a korona az összszulynak mintegy 10-15 százaléka, a cercosporásnál ellenben 15-25 százalékig emelkedhet. Az ilyen fejű fás, cukorgyári feldolgozása körülményes, nem gazdaságos, mivel cukortartalma 5-7 százalék között ingadozik.

A cercospora a répa cukortartalmát erősen csökkenti, mivel az állandó levélváltással, a gyökérben felhalmozott tartaléktápanyagait, levélképzésre használja. Vegyvizsgálat nélkül el sem volna hihető, hogy a cukorvesztéség 3-5 százalék között mozog, a fertőzetlen, egészséges ugyanolyan talajban és termelési rendszerrel művelt növényével szemben. Ily irányú cukortartalom vizsgálataink igazolják azt a katasztrófális kárt, amit a betegség fellépése okozhat.

Téves volna azt hinni, hogy a cukortartalom csökkenése egyedül a gyárat sújtja, mert az ilyen

levélnélküli répa fejlődésben megáll, a gumóját alkotó sejtszövetek elfásulnak, nedvtartalmuk elvész, elfonnyad, könnyebb lesz, sőt melegebb vidéken és talajban elrohad. Így éri a gazdát nagy kár a termés mennyiségének csökkenésével. Az elmúlt évi cercospora invázióknak ilyen kártételét Mácsán (Macea), Simándon, Erdőhegyen (Pádureni), Kisiratoson (Dorobanti), és több más községekben szomorúan tapasztalhattuk.

A cercospora kártételét vizsgálva, arra a megállapításra kell jutnunk, hogy a betegség eleni védekezés nálunk mezőgazdasági államban országos probléma, mert a cukorrépa termelési létben veszélyeztetett és teheti lehetetlenné, a jövődelmező és nemzetgazdasági szempontból elsőrangú iparivetőny termelését.

Védekezni ellene kötelességünk. E védekezés akkor lehet sikeres, ha ismerjük a betegség fejlődési menetét, terjedésének momentumait és idejét. Ezer szerencse, hogy ilyen veszedelmes járványoként nem minden évben jelentkezik, mert nincsenek meg a terjedésének és fejlődésének kedvező időjárási viszonyok. Terjedése és fejlődése függ az időjárástól és hőmérséklettől. Minél magasabb a levegő páratartalma és hőmérséklete annál erősebb a fertőzés és pusztítás. 20-28° C. között csírázik és fejlődik a legerélyesebben. Száraz, nedvességmentes nyáron nincsen cercospora kár.

A betegség legelőbbször június hó második felében kezdődik és eltarthat szeptemberig. A betegség kórokozó gombája a száraz repalevélben telel ki. A répa kiszedése után a fejet és levelet semmisítsük meg. Az egész területet mélyen szántuk alá.

A védekezési mód a cercospora ellen a bor-

Palace Pensio

BUDAPEST,

VII., Károly király-ut 3/a

Telefon: 141 610, 141 620

Központi f. kvés. 50 szoba. Minden kom.ort.
(Hidog-meleg tolyóvia, központi i. t. t. , stb.)
Francia és diétás konyha. — Szobák el-
látás nélkül is. — Időszzerű árak!

dói lével és más réztartalmu porzószerrel tör-
ténhet. A permetezést porozást a fertőzés kezdete
idejében kell megindítani és annyiszor megismétel-
ni, ahányszor a fertőzés mérve megkívánja. Nagy
esőzés után az újbóli permetezés elmaradhatat-
lan. Permetezésre legajánlatosabb egyszerűbb,
okosabb és sikeres az 1 százalékos, erős járvány
idején a 2 százalékos bordói lé használata. Fon-
tos tényező, hogy a bordói lé helyesen legyen el-
készítve. Dr. Gróf Béla gazd. akadémiai rendes
tanár a következő eljárási módot ajánlja: 100 li-
ter 1 százalékos oldat készítéséhez, fakádban fel-
oldunk 1 kg. összetört rézgálicot, zsákba kötve
50 lt. vízben. Lemérünk 0.50 kg. égetett meszet,
kevés vízzel megoldjuk, néhány liter vízzel meg-
hígítjuk, szitán leszűrjük, a másik fakádba, a
melybe előzőleg 50 L vizet készítettünk, ebből
mérjük az oltáshoz a vizet. Az így elkészített ol-
datokat összeöntjük, a rézgálicot lassan, folyo-
nos keverésközben öntjük a vízbe s nem fordítva.
Nagy gondunk legyen arra, hogy az oldat közöm-
bös legyen s ne savas hatása, mert a savas oldat
perzseli a levelet. Az oldat savasságát a gyógy-
szertárakban olcsón kapható lakmusz papírral le-
het megállapítani, mert ha az elkészített oldatba
mártott piros lakmusz papíros megkékül, akkor jó
az oldat, ha piros marad úgy kevés meszetejt
adunk az oldathoz addig, míg a piros szineződés
kékebe megy át. Az így elkészített oldat jobban
tapad és hatása jobb. A bordói léből kat. holdan-
ként 130—180 lit. oldat szükséges. Használat
előtt jól fel kell kavarni. Kivánatos az oldatot el-
készítése napján elhasználni. A permetezést az ál-
talánosan ismert háti, vagy fogatos szőlőperme-
tezőkkel végezhetjük. Az oldatnak ködszerűen
kell a leveleket bevonni, ezt akkor érjük el, ha a
légnomás olyan erős, hogy ereje a szóródión ke-
resztül szétporlódva nyomja ki. A légnomás a
permetezőben legyen állandó. A munkát végző,
a permeteződiókat maga előtt a növény felett a
megkívánt magasságban tartsa, hogy a porlasz-
tott oldat a leveleket bevonhassa. 1 kat. hold per-
metezése körülbelül 100—120 leibe kerül.

Több kísérleti permetezés igazolja, hogy 1 kat.
hold négyszer permetezett répavetés 40 q-al több
termést adott. Láthatjuk, hogy a permetezési költsé-
get a terméstebblet busásan megtérítette.

*

Az aradi cukorgyár termelési körzetében 1934. év
július havában észleltük e betegség fellépését igen
csekély mértékben, mely a száraz nappali és hűvös
éjjeli idővel legnagyobb részt önmagától megszűnt.
Ezen időtől kezdve 1937 évig ritkán, szórványosan
mutatkozott. Ellenben az 1937. és 1938. években olyan
erősen és hirtelen lépett fel hogy összes répaveté-
seink 90 százalékát tette tönkre és vetette vissza a
fejlődésben. A permetező-védekezésnek — a folyto-
nos kedvezőtlen időjárás miatt — hatása a legcseké-
lyebb volt.

Védekező-kísérletelm közben érdekes megfigyelé-
seket tettem. Ez különféle fajtájú kevert magu ve-
tésnél szembetűnő volt, hogy némely répaövek a be-
tegséggel szemben teljes ellenállással viselkedtek.

Ennek magyarázata feltétlenül az, hogy vannak
olyan önmaguktól kivált egyedek, amelyek biztosan
ellentállók a betegséggel szemben.

Fontos és kívánatos lenne a növénytanai kísérleti
állomások, a magtermelő és magnemesítő gazdaságok
szakembereinek ilyen irányú állandó védekezési kísér-
leteket folytatni, hogy a mai védekezésnél biztosabb
eredményre, a győzelemhez juthassunk, ami megtör-
ténhet egy új cercospora-ellenálló cukorrépa-fajta ki-
termelésével.

Olaszországban, ahol az időjárás viszonyok ke-
vezőbbek e betegség kifejlődésére és terjedésére, ré-
góta foglalkoztak a fajta kiválasztó-kísérletekkel,
került egy ilyen fajtát kitenyészteni, amellyel na-
gyobb tömeges kísérletek most folynak. Hasonlóképpen
Magyarországon is folytatnak ilyen több irányú ki-
sérleteket.

Biztos tudomásom van arról, hogy hazánkban né-
hány nagyobb gazdaság folytat kiválasztó-kísérleteket,
hogy megfelelő fajtát találjon. Addig azonban, amíg a
teljes ellenállást nyújtó fajtát vehetjük, a permete-
zéssel kell a betegség terjedését megakadályozni. Je-
len soraimmal főképpen kiegészítünk a betegséggel szem-
beni nemtörődömségét kívánom tompítani, meggyőzni
töves fel fogásokról.

Mindenki védekezzék, mert részleges védekezés-
sel a pontosan védett területek menthetők meg, míg
a védtelen területekről a betegség csirái tovább jut-
va, végzik romboló munkájukat.

A múlt és a jelen előttünk álló szomorú tapaszt-
alataink okán, a legnagyobb gonddal és körültekinté-
ssel végezzünk el minden védekezési eljárást, amely-
lyel e veszedelmes baj uramegjelenését csökkenthet-
jük. Mostani időjárásunk melegágya a betegség terje-
désének, éppen ezért kísérjük állandó figyelemmel ré-
pavetésünket s permetezzük rögtön ha a betegség
biztos ismertető jelét, a vörösesbarna foltokat és a
levelek száradását észleljük. Legyenek résen cukorré-
patermelő gazdáink a veszedelem közeledésére, hogy
teljes erővel védekezhessünk ellene, mert igaz az a
közmondás: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!”

PINTÉR LAJOS

Felvilágosítások a munkaszerződések utáni 1.50 százalékos illeték fizetéséről

A módosított bélyegtörvény alkalmazásá-
val kapcsolatban különböző véleményeltéré-
sek merültek fel, amelyek megnehezítik az új
intézkedések alkalmazását:

*Az új törvény 14. szakasza értelmében
nemcsak az írott, hanem a szóbeli munka-
szerződések után is fizetni kell az 1.50
százalékos proporcionális adót.*

Igy tehát illeték alá vonták a munkaszerződé-
seket függetlenül attól, hogy azok szellemi
vagy fizikai munkára vonatkoznak.

*Kivételt képeznek a fenti adó alól a mun-
kaszerződésekről szóló törvény 43. sza-
kasza értelmében mindazok a munkaszer-
ződések, amelyek értéke a havi 10 ezer
leit nem haladja meg.*

Az esetleges visszaélések elkerülése vé-
gett, leszögezték, hogy a fenti illeték fizetendő
mindazokban az esetekben, amikor a munka-
adó és az alkalmazott között, aki szellemi vagy
fizikai munkát végez, folyamatos munkavi-
szony áll fenn és az alkalmazott havi fizetése
a 10 ezer leit meghaladja. Egyben úgy hatá-
rozták, hogy

*az említett illeték kifizetése a havi 10 ezer
leitől magasabb fizetések esetében a fi-
zetési listák bemutatásával, illetve a sze-
mélyzeti adó kifizetésével együtt történik.*

A fenti illetéket tehát havonta kell fizetni,
ami — a bélyegtörvény 35. szakaszát alkál-
mazva — azt jelenti, hogy a munkaszerző-
dést havonta megújítottnak tekintik.

Csak azok a tanoncok kötelesek gázalarcot vásárolni, akik legalább havi ötszáz lei fizetést kapnak

Bucuresti. A légügyi minisztérium már koráb-
ban szabályozta a tanoncok gázalarc vásárlási
kötelezettségét. Eszerint minden tanonc, akinek
havi fizetése legalább ötszáz leire rug, köteles gáz
alarcot vásárolni, illetve a munkaadója köteles a
számára ezt beszerezni és az árát az előírt rész-
letekben levonni.

A gyáriparosok szövetsége megkeresést inté-
zett a légügyi minisztériumhoz

*és ennek az intézkedésnek megmagyarázását
kérte. Az eredeti rendelet ugyanis nem nyuj-
tott felvilágosítást arra nézve, hogy mikép-
pen kell a havi 500 leies fizetést számítani?*

*Bete tartozik ebbe az összegbe a tanonc la-
kása, ellátása, tandíja is, amit munkaadója
tól kap? Vagy csak a készpénzfizetést kell
alapul venni.*

A légügyi minisztérium most válaszolt a gyár-
iparosok szövetségének kérdésére és 7947. számú
leiratában a következőket közölte:

*A havi 500 leies tanoncfizetést készpénzben
értette a kormány, minden egyéb felszámlás
nélkül. Eszerint a tanonc étkezését, lakását,
taniskolai díját nem lehet az 500 leibe fele-
számítani.*

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 6.

Bucuresti, 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási
és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés,
sportközlemények, vízállásjelentés. 13:05: A
Lucafarul zenekar, Veronica Maximilian és
Alexandru Bojenescu énekszámával. 13:45:
Felolvasás. 13:55: „Bobb” műsor közvetítése a
Germandree házból. 14:10: Hírek. 14:30: A Lu-
cafarul zenekar műsorának folytatása. 15:10:
Időszerű közlemények. 19: Időjelzés, időjárás-
jelentés. 19:02: Időszerű kulturális közlemények.
19:17: Theodor Rogalski zongorázik, Gheorghe
Draghici csellózik. 19:45: Paul Jelescu zongorá-
zik, dr. Popescu fuvóljázik. 20:05: Bucuresti a
régiművészetben, Sergiu Ionescu előadása. 20:
20: Petrica Motoiu zenekara. 21: Rimsky-Kor-
sakoff lemezek. 22: Hírek, sportközlemények.
22:15: George Marinescu nápolyi dalokat éne-
kel. 22:35: Velencei és nápolyi lemezek. 23: Ci-
res-zenekar, Jean Moscopol énekszámával. 23:
30: Olaszország részére adás.

Budapest I, 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, ét-
rend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45:
Felolvasás. 13:10: Danyi József és cigányzene-
kara. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés és
vízállásjelentés. 14:30: Országos Postászene-
kar. 15:30: Hírek. 17:15: Háztartási tanácsadó.
17:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-
jelentés, hírek. 18:10: A Szepesség városai, Nosz-
Gyula előadása. 18:40: Tánclemezek. 19:20:
Csucsteljesítmények. Felolvasás. 19:50: Csuka
Béla viola da gamba számai, zongorakísérettel.
20:15: Hírek. 20:25: Hat hónap története. Hang-
pillanatok az év első felének történetéből. 22:
Hangverseny Chopin szülőháza előtt. 22:40:
Hírek, időjárásjelentés. 23: Francia operettrez-
letek hanglemezeiről. 23:25: Weidinger Ede szal-
onzenekara játszik. 23:40: Hírek német, olasz,
angol és francia nyelven. 0:30: Fátvöl Jancsi és
cigányzenekara muzsikál.

Budapest II, 20:30: A magyar falu élete a XVIII.
században. Felolvasás. 21: Hírek. 21:20: A rá-
dió szalonzenekara. 21:50: Kosztolányi Dezső-
né elbeszélései. 22:40: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, JULIUS 7.

Bucuresti, 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási
és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés,
sportközlemények, vízállásjelentés. 13:05: Rá-
diózenekar. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene
folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folyta-
tása. 15:10: Időszerű közlemények. 19: Időjel-

zés, időjárásjelentés. 19:02: Kulturális és mű-
vészeti élet Olaszországban. Alexandru Mareş
tanár előadása. 19:17: Lemezek. 19:40: Th.
Lupu csellózik, Theodor Rogalski zongorázik.
20: Constantin Geroa előadása. 20:15: Lia Con-
stantinescu Botez Chopin és Gounod dalokat
énekel. 20:35: Wagner: Trisztán és Izolda. Opera
ra 3 felvonásban. Hanglemezeiről. 21:35: Hírek,
sportközlemények. 23: Hírek. 23:45: Hírek kül-
földre franciául, németül és olaszul.

Budapest I, 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, ét-
rend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45:
Felolvasás. 13:10: Kouszné Demény Magda zón-
gorázik. 13:40: Hírek. 13:55: Zsurka Péter he-
gedül, zongorakísérettel. 14:20: Pontos időjel-
zés, időjárás- és vízállásjelentés. 14:30: Sthymej
Miklós tánczenekara. 15:30: Hírek. 17:15: A rá-
dió diákfélfőrája. 17:45: Pontos időjelzés, idő-
járásjelentés, hírek. 18:10: A rádió szalonzene-
kara. 18:40: Sportközlemények. 19:05: A duna-
keszi MÁV. énekkar. 19:40: A rádió külügyi
negyedőrája. 19:55: Dukas: La Péri. Tánckölte-
mény. 20:15: Hírek. 20:25: Az én rádióműso-
rom. 21:25: Seta Dél-Baranyában. 22:10: Buda-
pesti Hangverseny Zenekar. 22:40: Hírek, idő-
járásjelentés. 23:40: Hírek külföldre.

Budapest II, 20:30: Mj mindent fizetünk illeték ci-
mén. Szedleczy Kardos Tibor dr. egyetemi ta-
nár előadása. 21: Hírek. 21:20: Hanglemezek.
22:30: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14: Népdalok. 17:45: Le-
mezek. 18: Rádiózenekar. 19:20: Lemezek. 21:
Zágráb. 23:15: Sierjanc zongoraművész.

Megnyiták

CARMEN-SYLVÁN

az O.R.T. VILLÁK

Szobaelőjegyzések:

ORT. Organizația Romana de Turism s. a. r.
utazási irodánál:ARAD, Str. Maresal Averescu 2.
BUCURESTI, Cal. Victoriei 70., Et. I.,
valamint az ORT. villáknál CARMEN-
SYLVÁN.

A magyar iparosság megoldásra váró feladatait vázolta Nagyváradon Teleki Adám gróf

A hitelkérdés előtérben

A nagyváradai magyar iparosság vasárnap délután négy órakor népes gyűlést tartott a Magyar Házban, amelyen gróf Teleki Adám és dr. Soós István országgyűlési képviselők vettek részt. Az iparosgyűlést dr. Soós István nyitotta meg és üdvözölte Pintér István mérnök, szakosztályelnököt, akit a délelőtti folyamán megtartott szervezőbizottság választott meg erre a tisztségre. Majd gróf Teleki Adámot üdvözölte, mint a magyar iparosság országos vezetőjét, ki hivatva van Erdély és Bánság iparosságát megszervezni. Dr. Soós István képviselő megnyitotta a Pintér István elnök emelkedett szövege és hosszabb, nagy tetszéssel fogadott beszédben a következő ipari programot adta:

— Nemzetgazdasági téren: A magyar nyelv használata a Munkakamarákban, a betegsegélyzőben és más hivatalokban, a gyülekezési szabadság a Népközösség keretein belül és az iparjog szerzésének megkönnyítése.

— Gazdasági téren: munkavállalási szabadság, úgy magán, mint közvállalatoknál, a nemzetiségi arányszám eltörlése a kisiparral szemben, magyar munkaszövetkezetek és kollektív műhelyek létesítése.

— Kulturális téren: Továbbképző tanfolyamok létesítése, kisebbségi tanoncoktatás állami segélyezése és a tanonciskolákban a magyar nyelv bevezetése. A vállalkozóktól visszatartott 2 százalék, melyeket a kormány műhelyalapítások javára szed, úgy osztassék meg, hogy azokból a kisebbségi kisiparosok is részesedjenek a mestervizsgák letétele alkalmával. Kivánatosnak tartja, hogy az iparos ifjuság együltvértartozási érzésének kifejtésére a sportot is kapcsolják be.

— Miután a fenti programból megállapítható — mondotta, — hogy az a program nemcsak hogy nem irányul (még gazdasági vonatkozásban sem) a munkásság ellen, éppen ezért az iparosságnak kell szerepet vállalnia az intellektuális és munkássági között: együtt működni minden vonalon. A magyar iparosságnak és a magyar munkásságnak együtt kell küzdeni teljes erejével és teljes odaadással együttesen harcolniuk a magyar kisebbségi nemzeti önvédelemért.

Pintér István beszédét a hallgatóság nagy lelkesedéssel fogadta és többször helyeslőleg szövege közbe. Ezután általános érdeklődés közben gróf Teleki Adám emelkedett szövege.

Bevezető szövege üdvözölte Nagyvárad magyar iparosságát, majd beszámolt arról az országos szervező munkáról, amit eddig végzett. Kiemelte, hogy első és legfontosabb feladat egy átfogó szervezet létesítése, amely a magyar iparosok országos egyesületében valósulna meg.

— Első feladatunk az volt — mondotta, — hogy bejártam Erdély összes városait és nagyobb községeit, hogy megkérdezzem az iparosság véleményét, helyesnek tartják-e ennek a szervnek meg-

valóságát, és amiként Várad iparossága egyhangulag és sürgősen kívánta ezen országos intézménynek a megvalósítását, hasonlóképpen Erdély minden városában ugyanezen kívánság nyilvánult meg. Csakis szervezésünkben tudunk eredményeket elérni és ha Erdély és Bánság hatvan ezer iparosa meg van szervezve, úgy e tekintélyes szervezetnek a legmagasabb fórumok előtt is súlyos tekintélye lesz bármilyen jogos és törvényes kérések előterjesztésénél. Legfontosabb feladat a hitelkérdés megoldása, hogy a magyar iparosság is hozzájusson azokhoz a kölcsönökhöz, amelyekből eddig csak a többségi iparosok részesültek.

— Életkérdés a tanonciskolák, tanoncoktatások és továbbképző tanfolyamok felállítására, hogy ezáltal a magyar iparosság utánpótlását biztosíthassuk. Sajnos, a magyar iparosság a nehéz és nyomasztó viszonyok között a bomlás útjára jutott, amely folyamatot meg kell állítanunk, hogy ezáltal a magyar iparosságot a fenti támogató intézmények útján újra régi nivójára emelhessek, s a fiatal iparosságot olyan ismeretekben gazdagá tegyük, mint elődeik voltak. Iparos lap indítását sürgette, hogy ezáltal állandó kapcsolat legyen az iparosság és annak vezetői között. Beszéde végén Istenáldását kérte a magyar iparosságra és annak munkájára, hogy egyesült erővel biztosíthassák a szebb és nyugodtabb jövőt.

Teleki Adám gróf képviselő beszédét a hallgatóság góriási tapsviharral fogadta, majd Soós István megköszönte képviselőtársá értékes felvilágosító szövegeit.

Egy évi börtönre ítélték

hivatalos hatalommal való visszaélés címén egy posta- és vámfelügyelőt

Érdekes ügyet tárgyalt a nagyváradai törvényszék: Grigorescu Vasile posta- és vámfelügyelőt vádolták hivatalos hatalommal való visszaéléssel. A vámfelügyelő egy napon beállított a vámhivatalba és Banceanu tisztviselő irodájában vizsgálatot akart tartani. Miután a tisztviselő tisztában volt azzal, hogy a felügyelőnek nincs jogában így fellépni, tiltakozott, amiből hangos veszekedés keletkezett. Végül Grigorescu felnyitotta Banceanu fiókját és magánlevelezését elvitette, ugyanekkor pedig kijelentette a vámfőnöknek, hogy a tisztviselő „nem korrekt ember.“ Banceanu feljelentette ügyvédje útján Grigorescut és bebizonyította, hogy 24 fegyelmi ügy volt hasonló eljárások miatt ellene, úgy hogy a vizsgálatok tartásától eltiltották. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Grigorescu Shilea Vasile a hivatalos hatalommal való visszaélés miatt és 1 évi börtönre, 60 ezer lei kártérítés megfizetésére ítélte, ugyanekkor polgári jogait háromévre felfüggesztették.

Hogyan értendő az új buza minimális árával kapcsolatos intézkedés

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megemlékeztünk arról hogy a képviselőház megszavazta a buzaértékesítésről szóló új törvényjavaslatot. A képviselőház mezőgazdasági bizottsága az eredeti javaslaton több módosítást eszközölt. Így a 42 ezer leies minimális ár a termelő állomásán vagy a malomban értendő de nem a vagonba helyezett buzára. Ezzel újabb kedvezményt akartak juttatni a termelőknek. Az október és november hónapokra kétezer és december hónapra háromezer leiel szaporított kiviteli prémiumot várakozási prémiumnak nevezték el.

Egelőre arról még nem érkezett jelentés, hogy a képviselőház a törvényjavaslat megszavazása során ezeket a módosításokat jóváhagyta-e.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Tilos a jövőben a szikvizessüvegek elcserélése.

Aradváros főorvosi hivatala 1809—939 sz. rendeletében értesíti a helybeli szikvizgyárosokat, élelmiszerkereskedőket, vendéglősöket és kávézókat, valamint mindazokat, akik szikviz és szörp árusításával foglalkoznak, hogy a Monit. Of. 1930. április 25-én megjelent 90-ik számában közzétett „Regulament pentru Controlul Alimentelor. Baurilor și Obiectelor Uzuale din punct de vedere Sanitar și al Represunții Fraudelor art. 52. alapján megtiltja:

1. A szikvizgyárosoknak a szikvizessüvegek egymásközötti cseréjét. Szigorúan tilos ezután a szikviz és szörp szállító kocsiok más gyár üvegeit szállítani és azokat a gyárakban, vagy a gyárakhoz tartozó helyiségekben tartani.

2. Szigorúan tilos a vendéglősöknek, kávézóknak, élelmiszer kereskedőknek, vagy mindazoknak, akik szikviz és szörp eladásával foglalkoznak, a jövőben a fogyasztóktól elfogadni olyan szikviz, vagy szörpös üveget, amely nem attól a szikvizgyártól származik, ahonnan a szikviz és szörp szükségletét beszerzi.

3. 1939. évi július hó 15-ig köteles minden szikvizgyáros a nála lévő idegen üvegeket elcserélni, ugyancsak kötelesek a viszonteladók a náluk lévő idegen üvegeket fenti időpontig az őket kiszolgáló szikvizgyárosoknak átadni, mert ezen időpontra túl megkezdődő ellenőrzések alkalmával, a jelen rendelet ellen vétő szikvizgyárosok és szikvizeladással foglalkozó kereskedők ellen az ellenőrzéssel megbízott kerületi orvosok kihágási jegyzőkönyvet készítenek és az egészségügyi törvények vonatkozó rendelkezései alapján szigorú büntetést alkalmaznak.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Mindenemű fehérneművarrást jutányosan vállal Almási, Bul. Reg. Ferdinand 35. 3041

Komoly urileány a délutáni órákban elmenne idősebb urlasszony mellé, esetleg beteghez is. Címet a kiadóba „Felnomleltű” jellegre kérek. 3040

ALKALMAZÁST NYER

KERESTETIK MASAMÓDLEÁNY azonnalra jó fizetéssel. Cím a kiadóban.

BARÁT

Egyszobás, komfortos, balkonos urilakás augusztus 1-re kiadó. Bul. Carol 68. Földszint. jobbra. 3046

Bul. Regina Maria 15. sz. alatt kétszobás, II. em. udvari lakás, iroda- és raktárhelyiségek kiadó. 3043

Lépcsőházi bejárattal egyszobás, fürdőszobás garconlakást keresek. Címetek a kiadóba „Garcon” jellegre kérek. 3046

Ötszobás, földszintes lakás, külön kapubejárattal, az Avram Iancu-tértől 5 percnnyire 2600 leiért aug. 1-re kiadó. Atlanta cipőüzlet, Piata Avram Iancu. 3042

Egyszobás, összkomfortos lakás új viláiban kiadó. Str. Gen. Moşoiu 10. (Patria). 3051

Modern négyszobás, erkélyes lakás augusztusra. háromszobás azonnalra is kiadó. Str. Ciorogariu 15. 2346

Egyszobás, fürdőszobás, parkettás, földszinti, uccai lakások július 15., vagy aug. 1-ére kiadó. Str. Mátásari No. 34. tisztviselőtelep. 3004

Keresek különbejárta, bútorozott, lehetőleg kétszobás, fürdőszobás lakást. Igénybevennék 2—3 hónapos időtartamra is. Címetek „Hotel Central 58.” leadni. 3024

Négyszobás, összkomfortos lakás aug. 1-re olcsón kiadó. Str. Grigorie Alexandrescu 20. 3003

Egyszobás lakások kiadók: udvari vízvezetékkel, emeleti, uccára, alkovval. Piata Impăraţul Traian 1. 3015

Új házban kétszobás, összkomfortos, balkonos, másodemeleti lakás augusztus elsejére kiadó. Str. Oncu 18. 2938

ÜZLET

Nagyforgalmu főtéri trafik eladó. Érdeklődni: Str. Eminescu 12., a házmaster-nél. 3044

INGATLAN

Modern uril magánház

Avram Iancu tértől 10 percnnyire 4 szobás tiszta összkomfortos nyitott terasszal és kerttel sürgősen eladó.

Erdeklődők címét a kiadóba kérem.

VÉTEL, ELADÁS

Egy gyönyörű szép kombinált szoba, sötét dió és aszimmetrikus háló (görbe) prima kivitelben jutányos áron eladó. Cím: Str. Dna Balasa 89., Asztalosnál. 3053

KÜLÖNFÉLEK

Egy nagy asztalosműhely Saguna-utj 153. szám alatt kiadó. 2039

**TISZTA, MOSOTT
RONGYOT**
megvételre keresünk.
Cím a kiadóban.

Legújabb jelentéseink:

Funk német miniszter Hágába érkezett, Ciano gróf Barcelonába utazik

Róma. Ciano gróf olasz külügyminiszter július 10-én érkezik Barcelonába, ahol a helyettes külügyminiszter és a kormány néhány tagja fogadja. Az olasz külügyminiszter részt vesz az összes spanyolországi ünnepeken, meglátogatja a spanyol hadsereg főparancsnokát és július 16-án részt vesz a Franco tábornok által adandó

diszvacsorán, majd pedig július 17-én tér vissza Olaszországba.

Hága. Funk német gazdasági miniszter feleségével szerdán délelőtt Hágába érkezett. Még a déli órákban meglátogatta Collijn miniszterelnököt, valamint Semberger holland gazdasági minisztert.

Elfogadhatatlanoknak tartja az angol kormány Moszkva újabb követeléseit

London. Az angol miniszterek szerdán délelőtt tartották meg szokásos heti értekezletüket. Megvitatták a moszkvai tárgyalásokat, a danzigi kérdést és a küszöbönálló angol-japán tanácskozások ügyét. Politikai körökben úgy tudják, hogy a moszkvai tárgyalások dolgában az angol kormány még a mai nap folyamán újabb utasítást küld a moszkvai angol nagykövetségnek. A lapok jelentése szerint

az angol részről nem biznak a tárgyalások gyors befejezésében, már csak azért sem, mert szovjetországról újabb kérdéseket intéztek a londoni kormányhoz és ennek folytán arra számítanak, hogy a tárgyalások ismét el fognak húzódní.

Az angol miniszterek az est folyamán különben még újabb tanácskozásra ülnek össze az alsóházban.

Az angol minisztertanács délelőtt fél 11 óra körül kezdte meg ülését. Mint ismeretes három nagy

Chamberlain helyzetét akarja megnehezíteni a szovjet

Az angol közvélemény ismét csalódott abban a várakozásban, hogy a moszkvai tárgyalások rövidesen eredménnyel fejeződnek be. A sajtó hangjából az a mély kiábrándulás vehető ki, amely elönti az angolokat a moszkvai huza-vona miatt. A Daily Mail jelentése szerint illetékes kormánykörökben az a felfogás alakult ki, hogy Moszkva szándékosan húzza a tárgyalások menetét és egyre inkább nyilvánvaló, hogy ezzel

az a célja, hogy Chamberlain miniszterelnök helyzetét alássa.

Hir szerint a moszkvai angol nagykövetség néhány óráig szót fog mondani erről a szovjetkormány-nak. Ma már az angol kormány szovjetbarát tagjai is megelégtettek az örökös moszkvai taktikával. — A News Chronicle úgy tudja, hogy

Chamberlain miniszterelnök ma bejelenti az alsóházban, hogy a szovjetkormány legutóbbi válasza elfogadhatatlan.

A lapok különben úgy értesültek, hogy a miniszterelnök ma az alsóházban fontos nyilatkozatot tesz a danzigi kérdésben is.

A Daily Sketch diplomáciai levelezője sze-

Nyomtalanul eltűnt a lengyelországi németek két vezetője

Varsó. Néhány nap óta nyomtalanul eltűnt Berschenk Theodor, Lengyelország legnagyobb német népi szervezetének varsói körzetvezetője. Vasárnap Lodzban járt és azóta nyoma veszett. Vele együtt eltűnt a leonbergi német népegyesület körzetvezetője is.

Berlinbe érkezett a bolgár miniszterelnök

Berlin. Kiosseivanov bolgár miniszterelnök és külügyminiszter szerdán délután 2 óra 30 perckor megérkezett Berlinbe. Az anhalti pályaudvaron Hitler vezér és kancellár képviselőjében Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter üdvözölte. Megjelent a pályaudvaron az állam, a párt és a hadsereg egy-egy küldöttsége, majd a bevonulási útvonalon hatalmas közönség állott sorfalat, amely lelkes ovációban részesítette a bolgár kormányelnököt.

A Jugoszlávián át Németországba utazó Kiosseivanov bolgár miniszterelnököt elkísérte jó darabig Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter. A megbeszélések után a bolgár miniszterelnök az újságíróknak a következőket mondta:

— Az időszéri kérdéseket vitattuk meg a két országot érdeklő problémák keretében. Minden szóba került kérdésben teljesen egyetértettünk.

fontosságú kérdés szerepelt a minisztertanács tárgyalásainak napirendjén: a danzigi kérdés, a moszkvai háromhatalmi tanácskozás és végül a tiencsini kérdés. Ugy tudják, hogy az angol kormány a danzigi kérdésben olyan módon dönt, hogy határozatot fog hozni, amely szerint minden Danzig elleni kísérlet esetén az angol kezesség intézkedéseit azonnal hatályba lép-teti.

Lehetségesnek tartják, hogy a minisztertanács esetleges felhatalmazása alapján Chamberlain miniszterelnök az alsóház ülésén erről a kérdésről nyilatkozatot fog felolvasni. Politikai körökben úgy tudják, hogy a moszkvai megállapodás akadályát a balti államok szavatossága, másrészt pedig Svájc és Hollandia határainak biztosítása alkotja. Hogy ebben az ügyben mi lesz a határozat, még nem lehet tudni. A tiencsini kérdésben Japán londoni nagykövete a külügyi hivatalban kijelentette, hogy ez a kérdés teljesen helyi jelentőségű.

rint Halifax külügyminiszter kedden este újabb utasítást adott a moszkvai angol nagykövetségnek és e szerint a szovjetkormány legújabb követeléseit elfogadhatatlanok.

A lap élesen támadja Moszkvát túlzó és elfogadhatatlan követeléseit miatt.

Ugyanezért egy másik londoni jelentés a következőket közli:

A moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban a „Times” megállapítja, hogy a fontosabb kérdések tekintetében megállapodás jött létre. Így

befejezett ténynek tekinthető, hogy a szerződő államok hadseregei nyomban a támadás bekövetkezése után önműködően akcióba lépnek.

A megállapodásnak ez a része a népszövetségi alapszövegekre támaszkodik.

Az angol kormány elfogadta továbbá a katonai tárgyalások azonnali megkezdésére vonatkozó szovjet javaslatot valamint hogy sem fegyverszünetet, sem békét a szerződő felek egyike külön nem köthet

Ugy a „Times”, mint a „Daily Telegraph” megállapítja, hogy a háromhatalmi egyezmény nyomban aláírásra kerül, mielőtt a vitás pontok ügyében létrejön a megegyezés

Udvari sajtófőnököt neveztek ki Angliában

London. VI. György király amerikai utjának tapasztalatai alapján udvari sajtóirodát szervezett és egy kapitányt, udvari magántitkárát nevezte ki a sajtóiroda főnökévé. A sajtóiroda vezetősége állandó érintkezést kell, hogy fenntartsion a sajtóval az összes királyi udvart érdeklő kérdések tekintetében. Az angol történelemben ez az első eset, hogy külön udvari sajtófőnököt neveztek ki.

Viharok pusztítottak országszerre

Constanta. Az elmúlt napon pusztító vihar vonult végig Constanta és a tenger felett. A szakadó záporosó elöntötte a tengerparti város uccáit, amelyen teljesen megakadt egy a gyalogjáró, mint a járműforgalom.

A pincéket, üzleteket és az alacsonyabban fekvő házakat, a Bratianu, Tabacari, Anadachol városnegyedeket teljesen elöntötte a víz.

Az összeomlástól való félelem miatt az itt lévő házakból kilakoltatták a lakosokat. A rendőrség, katonaság és a tüzoltók együttesen végzik a mentés munkáját. A menekülteket az iskolákban szállásolták el.

A Mircea cel Batrân Ilceum épületébe villám csapott, amely felgyújtotta a tetőt, de a zuhogó zápor eloltotta a feltörő lángokat. A telefon- és távirópóznákat a szélvihar és az áradat kidöntötte

A Ferdinand-utat és az Ovidius teret teljesen elöntötte a víz, némely heviden két méteres mélységű tócsák is keletkeztek.

A Fekete-tengeren ugyancsak vihar tombol.

A kikötőben horgonyzó hajók nem tudják elhagyni a kikötőt és a tengeren rekedt hajók nem futhatnak be a kikötőbe.

Bucurestiből ugyancsak hatalmas esőzések jelentenek, — tegnap este óta szakadatlanul hull az eső. A Prahova-völgyében is nagymennyiségű csapadék hullott

Elbocsátják Danzigban a lengyel munkásokat

Danzigból jelentik: A szabad város kikötőjében levő hajójavító műhelyekből a lengyel munkások nagyobb részét elbocsátották. Akik még dolgoznak, azokkal is közölték, hogy az ő foglalkoztatottságuk sem terjedhet egynéhány napnál tovább, mert helyeiket danzigiakkal fogják betölteni. A hír annál érdekesebb, mert a danzigi hajóépítési és javítási vállalatokban 50 százalék lengyel főke érdekel.

Különböző hírek terjednek el arról a gazdasági pangásról, amely korlátozó és bénító intézkedések következtében Danzig gazdasági életét sújtja. Így Danzig tengerparti üdülőhelyének, Zoppotnak a tavalyi 24 ezerrel szemben, idén csupán 2 ezer látogatója volt.

Szilárd a londoni tőzsde

A londoni tőzsde a külpolitikai események következtében gyenge tendenciával indult, a délelőtti folyamán minden egyöntetűség képe nélkül, öletszerűen mutatott bizonyos ipari papirokban emelkedő tendenciát, míg végül szilárd árfolyamokkal zárult.

Megszökött az OFA betörőnie

Bucurestiből jelentik: A Bucuresti-i igazságügyi palotából szerdán délután megszökött Florica Florescu ismert betörőnie éppen abban a pillanatban, amidőn a vizsgálóbíró elé vitték, hogy kihallgatását eszközözzék. Florica Florescu azzal a betöréssel vált híressé, melyet Brassóban az OFA-cégnél követelt el és amelynek során bűntársaival együtt 5 millió lelt vitt el.

A német sajtó képmutatással vádolja a cseh lapokat

Prága. A Neuer Tag című lap, amely a Cseh-Morva protektorátus hivatalos szócsöve, támadja a cseh lapokat, amelyeket képmutatással és szemtelenséggel vádol. A cseh lapok — írja a Neuer Tag — megkísérlik, hogy olvasóinkban új illúziókat keltsenek, de mi is tudunk olvasni a sorok között. Az osztrák-magyar monarchia ideje lejárt — fejezi be cikkét a német lap.

18 millió font utak karbantartására

London. Az angol parlamentben az angol közlekedési miniszter bejelentette, hogy újabb 18 millió fontot szavaztak meg az országutak karbantartására, bár köztudomásu, hogy Angliában vannak Európa legjobban karbantartott és legszilárdabban megépített országutai.